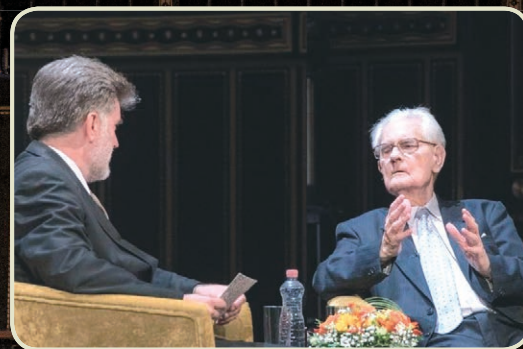

XXVIII. ÉVFOLYAM 3. SZÁM 2018.

Zeneszó

A MAGYAR KÓRUSOK, ZENEKAROK ÉS NÉPZENEI EGYÜTTESEK
SZÖVETSÉGE - KÓTA LAPJA

KESZTHELYI RENESZÁNSZ ÉS BAROKK NAPOK

rendezvényei és kurzusai a Keszthelyi Helikon Kastélymúzeumban

2018. július 16 - július 23.

Program: Délelőtt-délután kurzusmunka, szakmai előadások, esti koncertek, reneszánsz- és barokk táncház
A fő zenei kurzus mellett tánc- és népi énekstílus kurzus társítható.

1. Blockflöte, fafúvós hangszerek, reneszánsz és barokk előadói gyakorlat

Kurzusvezető tanár: **KÁLLAY GÁBOR**

2. Reneszánsz és barokk táncok

Kurzusvezető tanár: **ARANYOS ÁGOTA**

3. Régi gitár-, és lantmuzsika, reneszánsz és barokk pengetős előadói gyakorlat, kamaramuzsika

Kurzusvezető tanár: **TOKODI GÁBOR**

4. Népi énekstílus- Kurzusvezető tanár: CZIDRA LÁSZÓNÉ BODZA KLÁRA

Részvételi díj: Diák: 42.000,-Ft Felnőtt: 52.000,-Ft

A részvételi díj tartalmazza a kurzus díját, szállást 7 éjszakára a Kastélyban, reggelit, ebédet és a KÓTA által szervezett esti programokra való belépés jogát.

Jelentkezési határidő: 2018. június 15.

Jelentkezési lap a KÓTA Titkárságon igényelhető, ill. honlapunkról letölthető:
www.kota.hu Számlaszám:

Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetsége
11991102-02107897-00000000

Postacím: 1537. Budapest, Pf.: 406 Tel.: +36 1 225-3713, +36 30 943 0933

E-mail: kota@kota.hu Vadász Ágnes Mobil.: +36-30 297 43 14

NKA
NEMZETI KULTURÁLIS ALAP

MMA
MAGYAR
MŰVELÉSI
AKADÉMIA

EMMI
EMBERI ERŐFORRÁS
MINISZTERIUM

EMRI
EMBERI ERŐFORRÁS
TÁMOGATÁSI ALAPJELŐ

Gyászjelentés (Kertész Attila)	2. oldal
Párkai – 90 Az élő legenda (Kocsis Klára)	3–4. oldal
30 éves a Kodály Énekiskola (Kocsis Klára)	4–5. oldal
Éneklő Ifjúság Győrben 2018. április 19. (Márkusné Natter-Nád Klára)	5–7. oldal
A Kodály Zoltán Lánykar a Neerpelti Nemzetközi Kórusfesztiválon (Fekete Mariann)	7–8. oldal
XIII. Kodály Szaktábor, intenzív szakmai találkozó Magyarpolány 2018. február 23–23. (Dr. Kerekesné Pytel Anna)	8–10. oldal
Éneklő Ifjúság – Kórusünnep a Fasori Evangélikus templomban (Tallér Edit)	10–11. oldal
Emléktábla avatás Bárdos Lajos szülőházán (Dr. Brückner Huba)	11–12. oldal
Ifjú énekesek örömnépe Szekszárdon – Éneklő Ifjúság (Kertész Attila)	13. oldal
Szemtől szemben a karnaggyal, avagy kórusok hátulnézetben (5. rész) (Herényi István)	14–16. oldal
Kodály Zoltán VIII. Magyar Kórusverseny – FELHÍVÁS (szerk.)	16–18. oldal
ZeneSzó 2017 - XXVII. évfolyam cikkei (Kovács Mária)	19. oldal

Hátlap: KESZTHELYI RENESZÁNSZ ÉS BAROKK NAPOK 2018. július 16.-23.

ELHUNYT ITTZÉS MIHÁLY

Életének 80 évében, 2018. június 12-én elhunyt Dr. Ittzés Mihály PhD. Szabolcsi Bence-díjas zenetudós, a Kodály Intézet nyugalmazott igazgatóhelyettese, a Magyar Kodály Társaság nemrég leköszönt elnöke, az MMA rendes tagja.

Dr. Ittzés Mihály Sárkeresztúron született, 1938. október 8-án. Diplomáját 1963-ban szerezte a Liszt Ferenc Zeneakadémia énektanár és karvezetés szakán. 1963-1970 között a győri Zeneművészeti Szakközépiskolában tanított szolfézst és elméleti tárgyakat, s több évig vezette az iskola növendékzenekarát. 1970-ben a kecskeméti Kodály Iskola tanára és kórusvezetője lett.

A Kodály Intézet megalakulása, azaz 1973 óta tanára volt az intézetnek. A könyvtár vezetője, szervezője volt és oktatója a Nemzetközi Kodály Szemináriumoknak. 1980-tól az Intézet igazgatóhelyettese, 2001 óta részfoglalkozású kutató és oktató volt.

Pótolhatatlan munkát végzett a régió, sőt az egész ország ének-zene tanárainak képzésében és továbbképzésében. Szakértelmét számos civil szerveződés felhasználja. A Kodály Zoltán Fesztivál szakmai kidolgozója. Nemzetközi zenei tanfolyamokon, konferenciákon, szimpóziumokon rendszeresen oktatott, tartott előadásokat.

Fő kutatási területe volt Kodály Zoltán élete és munkássága, de foglalkozott a magyar zenetörténet más kérdéseivel is. Több írása jelent meg Lisztről és 20. századi zeneszerzőkről. Bárdos Lajosról kismonográfiát írt (2009). Tanulmányainak válogatott kötete 22 zenei írás címen 2000-ben jelent meg, 2002-ben pedig Zoltán Kodály, In Retrospect címen zenetudományi doktori disszertációja, melyet a Jyväskylä-i Egyetemen (Finnország) védett meg.

Elismerései:

Kodály Intézetért Díj (1992)
Magyar Köztársasági Érdemrend Kiskeresztje
pedagógusnap alkalmából (1998)
Kecskemét Felsőoktatásáért és Tudományos Életéért Díj (1998)
Kodály Zoltán-díj (2001)
Kodály Intézetért Díj (2007)
Kóta-díj zeneszerző és zeneíró kategória (2009)
Szabolcsi Bence-díj (2011)

Nyugodjék békében!

Ittzés Tamás fotója

A PÁRKAI - 90 AZ ÉLŐ LEGENDA

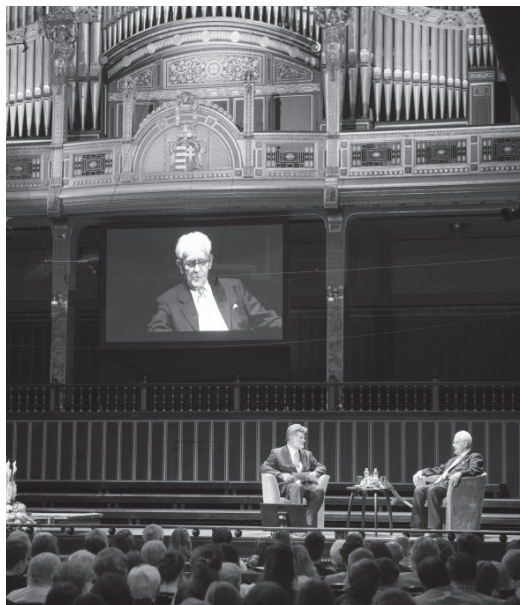
Kiemelkedő zenei eseménynek voltunk szem- és fültanúi május 27-én a Zeneakadémia nagytermében: a 90 esztendőös Párkai Istvánt, a szakma doyenjét köszöntötték ünnepi műsorral pályatársai, kollégái, tanítványai. Az est egyúttal jelentős kultúrtörténeti jelentőségű volt, hiszen a karnagy, karvezetői szakma, zenei életünk, a Zeneakadémia meghatározó személyiségei – akikről már múltként veszünk tudomást – most az ő elbeszélői, szemtanúi, résztvevői, közreműködői jóvoltából eleven, élő közelségbe kerültek a hallgatóságához. Párkai Istvánról tudni illik, hogy a Magyar Művészeti Akadémia tagja, Kossuth- és Liszt-, Bartók-Pásztory-, Artisjus- és KÓTA-díjas, A Nemzet Művésze, Magyarország Érdemes Művésze címmel és a Magyar Köztársaság Érdemrend tisztikeresztjével kitüntetett professor emeritus karmester, karvezető tanár. 1963-ban megalapította a Liszt Ferenc Kamarakórust, amelynek 30 évig vezető karmestere volt, a LFZE nagy kórusával és számos amatőr kórusal és más kórusokkal gyakran vendégkarnagyként is fellépett. Jelentős szerepe van a régi és a kortárs kóruszene bemutatásában. Szerepléseit számtalan felvétel és díj őrzi. A kórusvezetés alapjairól írott tankönyve a szakma alapkönyvének számít.

A kitűnően megkomponált „beszélgetős” műsor gerince a remek újságírói kvalitásokkal bíró kérdező, Kutnyánszky Csaba, a Zeneakadémia oktatási rektorhelyettese és az ünnepelt élő párbeszéde volt a színpadon. Ezt időről időre megszakította egy-egy bejátszott korabeli filmrészlet, amelyen Párkai István egy-egy kórust, a saját kórusait vagy vendégkarnagyként más kórust vezényelt. Ezenkívül közbeillesztésként a pályatársak és a tanítvány-karnagyok bevágott köszöntőit láthattuk-hallhattuk szintén filmről, „élő adásként” pedig a karzaton elhelyezkedő négy tanítvány-karnagy kórusai énekeltek. Felépítését tekintve tehát változatos műsort kaptunk, amely segített abban, hogy a lehető legsokoldalúbban, leggazdagabban mutakozhasson meg Párkai István több generációt felölelő munkássága.

„Olyan személyiséget ünnepelhettünk ezen az eseten, akinek vagy mindenki a közelébe vagy a vonzása sugarába került, akinek hatása alól senki sem vonhatta és vonhatja ki magát. Ahogy az orosz irodalomban mindenki Gogol köpönyegéből bújt ki, úgy mi valamilyen Párkai Istvánéból. Olyan személyiséget ünneplünk, aki 80 éve bejáratos a Zeneakadémiára, aki 64 és fél évet tanított itt”, mondta bevezetőjében Kutnyánszky Csaba.

Hét filmrészletben több évtizeddel ezelőtti kórusvezényléseiből láthattunk ízelítőt: az LFZF Kamarakórusát, Kórusát, Énekkarát vagy vendégkarnagyként a Honvéd Férfikart vezényelte; az együttesek Schütz, Ligeti György, Orbán György, Schmitt, Richard Strauss, Liszt, Vaughan-Williams műveit szólaltatták meg.

A kérdésekre adott válaszaiból képet kaptunk zenei vonzalmairól, Liszthez, a „könnyedségi próba”-ként számon tartott franciás és a német kórusirodalomhoz, a zongoristaléthez, a zsűrízéshez, az amatőr mozgalomhoz és a KÓTA-hoz fűződő viszonyáról is. A végeredmény: a színes gazdag, változatos, ötletgazdag műsorszerkesztés és Párkai István élvezetes válaszai, történetei nyomán átfogó pano-

rámakép rajzolódott ki nemcsak egy roppant gazdag több évtizeden és korszakon átívelő pályaszakmai összetevőiről, hanem magánemberi vonatkozásairól, a Zeneakadémia ős- és hőstörténetéről, az intézmény meghatározó személyiségeinek legendás alakjaihoz fűződő viszonyáról is. A beszélgetésben olyan nagy nevek röpködtek bizalmas emberi közelségben, mint például Zathureczky Ede, Mihályi András, Somogyi László, Weiner Leó, Liszt

Ferenc, Hindemith, Áprily Lajos, Weöres Sándor... – ezek a nevek csak kiragadottak a sok elhangzott név közül, akikkel vagy személyes kapcsolatban állt, vagy akikkel „dolga volt”. Így például megtudtuk, hogy szereti Liszt Ferencet, Richard Strausst, de Modiglianinál jobban kedveli Toulous-Lautrecet, vagy hogy gazdag és sokrétű az idegennyelv-tudása, kiváló a prozódiaérzéke, biztos az ítézőképessége a kórusművek nyelvi fordításaiban, ritmikájában, – ezek voltaképpen mind-mind a karnagyi szakma kellékei is. A beszélgetésből megannyi, első hallásra bizalmas magánemberi közlésnek látszó, de valójában a szakmai tökéletességet szolgáló új dolgot tudunk meg róla, ami emberközelségbe hozta egyéni ízlésvilágát, személyiségét is. Na és a humora! Azt se felejtjük ki a karakterjegyei közül, hogy jó a humora, derült ki ezen az estén is, mert gyors, találó, szellemes röpösztjaival számtalanszor majd a könynyekig megnevettette a nagyérdeműt.

„Erős műhelymunka”-nak – Kutnyánszky Csaba titulálta így több ízben a Liszt Ferenc Kamarakórusban folytatott munkáját – beillő több évtizedes karnagyi és tanszékvezetői tevékenysége mellett tanulságos volt az is, amit felsőfokú karmesterképző tanfolyamáról – mert 30 évig azt is vezette a Művelődési Intézet Corvin téri székházában –, az amatőr kórusmozgalom hazai lehetőségeiről mondott. Németországi példát hozott fel – amelyet a KÓTA, amelynek egyébként tiszteletbeli elnöke is, igyekszik követni –, ahol külön egyesületbe tömörülnek az amatőr és a profi kórusok.

A filmbejátszásokban megszólaló hét karnagy köszöntője és nyolcadikként Móczár Gábornak, az Európai Kóruszövetség–Europa Cantat elnökének, a KÓTA elnökségi tagja köszöntője egy-egy

személyes, meleg hangú vallomás volt Párkai István emberi, szakmai értékeiről, hozzá fűződő kapcsolatukról. Teljes terjedelmében lehetetlen a köszöntőket idézni, csupán egy-egy gondolatot ragadunk ki ezekből. Kollár Éva varázslatos, ihletadó, beavató szerepéről szolt. Tóth Péter megfellebbezhetetlen tudását emelte ki. „Olyan ember, aki sose dicsekedett, sose panaszkodott”, mondta róla. Dubrovay László szerint akkora szeretettel tudott beszélni mindenről, hogy még a csilláron is lógtak. „Hiányzol, gyere vissza mielőbb”, üzentte megrendítő őszinteséggel a maga is hajlott korú zeneszerző a gyengélkedése miatt a Zeneakadémiára mostanában ritkán bejáró kollégának. Orbán György – akinek 25 kórusművét vezényelte el az ünnepelt – a professzionalizmusát emelte ki. Kocsár Miklós a tettekrekeszségét, a segítőkészségét említette, és azt, hogy szavak helyett „teszi a dolgát”. Mindszenty Zsuzsanna – a KÓTA elnöke pedig egyebek közt azt mondta róla: „Szeretem finom humorát, és jó érzés a szakmai tapasztalatára támaszkodni, boldogok és büszkék vagyunk, hogy a körünkben tudhatjuk.” Dr. Vigh Andrea pedig legendásan szép, vezénylésre termett kezét dicsérte, és felidézte azt a boldogságot és büszkeséget, amit akkor érzett, amikor hajdan Párkai tanár úr bevette a kórusába.

A négy élőben fellépő kórus közül az első a *Kollár Éva* vezette Budapesti Monteverdi Kórus volt, névadója Sfogava con le stelle című

művét énekelte. A Pasaréti Szent Antal Kórus *Déri András* vezényletével Orbán György Pater Noster kórusművét, az Óbudai Kamarakórus *Erdős Ákos* vezényletével Lajtha László–Áprily János Hegylakók című művét, az Angelica Leánykar *Gráf Zsuzsanna* vezényletével Alice Tegnér Ave Mariáját szólaltatta meg. Az LFZE Alma Mater Kórusa *Jobbágy Valér* vezényletével pedig Stanford For Lo, I Raise Up című kórusművét énekelte.

Az est fénypontja az LFZE szenátusa által Párkai Istvánnak adományozott arany emlékgűrű átadása volt, amelyet most ítétek oda első ízben. Az intézmény szenátusa évente egy alkalommal adja majd ezt a díjat az arra érdemesnek. A gűrűt *dr. Vigh Andrea*, az LFZE rektora nyújtotta át a kitüntetettnek. A rendezvény az összkar énekével zárult, *Somos Csaba* vezényelte alkalomhoz illően Kodály Köszöntőjét. Ennek sorával mondjuk mi is: „Amennyi fűszál van az tarka mezőben, annyi áldás szálljon Tanár úr fejére...”

Kocsis Klára Fotó: Zeneakadémia/Fazekas István

30 *Ave, áve, áve!* 30 ÉVES A KODÁLY ÉNEKISKOLA

Hálaadó jubileumi hangversenyt tartott április 22-én a Budai Ciszterci Szent Imre-templomban a **Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola**. A harminc évvel ezelőtt Sapszon Ferenc karnagy terve alapján alakult oktatási intézmény hazánkban egyedülálló nevelési rendszer alapján működik: tizenkét évfolyamos, általános és középiskolai, zeneiskolai és szakiskolai képzést ad a nemzeti nevelés szellemében, amelynek legfontosabb eleme a zenei nevelés. Az iskola számos rangos kórust és zenei együttest nevelt ki az elmúlt három évtizedben.

Az induláskor Jézus Szívének és Mária Szívének ajánlott katedrális kórusiskola, amely felvette a Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola nevet, „a Jó Pásztor pedagógiája alapján működik, és megköszönjük a Gondviselőnek, hogy megőrzött miniket harminc éven át, hogy színed előtt állhatunk és szolgálhatunk neked”, mondta *Sapszon Ferenc* a hangverseny megnyitó beszédében. *Csányi Tamás*, a vendéglátó Szent Imre-templom kórusának karnagya pedig arról beszélt, hogy plébániájuk szívesen és elkötelezetten ad helyet a zenének, a kórusiskolának is, amely „megadja az eddig bejárt út bizonyosságát, a harmónia értékét és a szépség vivőerejét”. Somogyváry Ákos a KÓTA nevében díszoklevelet adott át Sapszon Ferencnek, amelyben köszönetét fejezte ki „a kórusiskola tanári karának és Sapszon Ferenc Kossuth-díjas karnagynak a magyar zenekultúra szolgálatában végzett kimagasló munkásságáért”. Megköszönték a jelen-

legi hangképző, *Lipták Mária* munkáját is, és köszöntötték a most nyolcvanadikát betöltő egykori korrepetitort, *Jezsovics Saroltát*, Sári nénit is. A hangverseny védnöke *Kodály Zoltánné Péczely Sarolta*, a többszörösen kitüntetett *Szőnyi Erzsébet*, a Zeneakadémia nyugalmazott tanszékvezetője, a KÓTA tiszteletbeli elnöke és *Erdő Péter* bíboros, érsek, Magyarország primása volt. Az eseményen részt vettek zenei életünk, az MKT és az MMA neves képviselői, és *Hajnissné Anda Éva* tankerületi igazgató is ott volt.

Az elhangzott műveket a jelenlegi és egykori kórustagok válogatták össze legkedvesebb és legemlékezetesebb fellépéseikből. Különösen felemelő élményt adott, hogy olykor együtt énekeltek a kórusban a jelenlegi és a hajdani kórustagok, sőt olykor a közönségben ülő egykori kórustagok is bekapcsolódtak, így valódi közös lélekemelő örömelekedésben volt részünk.

Elsőként a **KZMK Gaudate Kicsinyek Kórusa** énekelte egy XV. századi Zsigmond-kori töredéket (Domine ad adiuvandum me) *Brezovszky Klára* vezényletével. Az Úr segítségét kérő legkisebbek üde, boldogságot sugárzó tiszta hangját hallva megbizonyosodhattunk róla, hogy helyes és célravezető a kórusiskola törekvése: a legkisebbektől a legnagyobbakig tartó, generációkon átívelő, folyamatos zenei nevelésre van szükség.

A kicsinyek után a KZMK összkara Bárdos 1942-es Istené az áldás kánonját adta elő. Közreműködött *Kristofics Kornél* (próza), *Harmath Dénes*, *Márton Levente* (orgona) és a **KZMK Rézfúvós Együttese**. Majd a KZMK Vegyeskara és a volt növendékekkel kiegészített **Cantate Kórus** következett *Sapszon Ferenc* vezényletével. Tőlük két gyönyörű és ismert Ave Mariát hallottunk mesteri előadásban: az Ave Maria Stella gregorián himnuszt és Monteverdi Ave Maris Stelláját a Vespróból. A nagyszabású mű előadásában közreműködött az iskola **Gamba Consortja**, **Rézfúvós**, **Blockflöte** és **Vonós Együt-**

tese, valamint Csörsz Rumen István 10 kórusos reneszánsz lanton, Harmath Dénes és Horváth Márton orgonán.

Megcsillogtatta szakmai tudását Sapszon Borbála karnagy is, a több generációs Sapszon zenei dinasztia ifjabb képviselője, aki a **Laudate Gyermekkart** vezényelte értő módon, a legkisebbeknél életkorilag egy fokkal feljebb lévő gyermekkar élén. A Laudate két művet adott elő, az egyik Dino Stella O bone Iesuja volt. Különösképp megragadott az általuk megszólaltatott másik darab, V. Tormis A dal születése című kórusműve, ugyanis ez Sapszon Borbála vezényletével képes volt genezisében megmutatni, hogyan születik, fejlődik, teljeseedik ki fokról-fokra, majd hal vissza önmagába egyetlen magányos ének dallama.

Megint feljebb léptünk, következett a gyermekéknél érettebb hangszínekkel az ifjúság életkora: az **Exsultate Fiúvegyeskar** (vezényelt: Tóth Márton) és a **Iubilate Leánykar** (vezényelt: Sapszon Ferenc). A fiúk két angol darabot énekeltek, igazi angolszász kórushangzást idézve: egy örökkön uralkodó Istent dicsőítő Gibbons-művet és egy Lauridsen-kórusművet adtak elő, amelyek a karnagy keze nyomán a fénylő éjszakában megdicsőülő Úrról vallottak az érzelmek húrjain puhán, finoman intonálva. A Iubilate Leánykar másfajta érzelmi örömmel kínálta meg a közönséget. A kórus tagjai Caccini Ave Mariájából vett részletet énekelve libasorban vonultak fel a színpadra. Ők is éltek azzal az érzékcsiklandó zenei hatással, amit a hátulról lépésenként bevonulók kórushangzása kelt a közönségben: megannyi fehér ruhás, kristálytisza egyéni hangon éneklő fiatal anygyallány lépked föl-felé a színpadra, ám fölérve már a közös ének zeng Sapszon mester intései nyomán. A Caccini-mű előadásában közreműködött: Kiss Zsuzsanna (or-

gona), Oláh Miklós (celló continuo) és Bátki Hedvig (oboa). A Iubilate előadott még egy vonósokra, orgonára és női karra írott Kodály-Ave Mariát is, névadójához méltó színvonalon. Az utánuk következő **KZMK Voces Iuvenes Kamarazenekar** talán egy árnyalattal alatta maradt a lehetőségeinek, talán indiszponáltak voltak, talán technikailag nem bírták a megszólaltatott Purcell-mű virtuóz részeit.

Annál inkább kirobbanó volt a hangszeresek után ismét fellépő, egykori növendékekkel kiegészített Iubilate Leánykar (vezényelt: Sapszon Ferenc), amely folytatta az Úrban és Mária dicsőségében való elragadtatott örömet. Purcell Fantáziáját, Holst Ave Mariáját, Kodály Angyalok és pásztorokját, Gjeilo Urbi caritasát és Kocsár Salve Regináját énekelve. Elképesztő volt a hatás, amelyet ez a tulajdonképpen két kórus együttes megszólaltatása keltett: masszív, telt volta ellenére mégis légies, elragadtatott éteri magasságokba emelő kifinomult zenei hangzás, amely Sapszon Ferenc ízlését és keze nyomát dicséri.

Ezt követően megint egy szokásosnál teltebb hangzású kórus következett: a **KZMK Vegyeskara** és a volt növendékekkel kiegészített **Cantate Kórus** közös éneklése (vezényelt Sapszon Ferenc), Clemens non papa Sanctus kánonját, Kodály két kórusra írott Misere-réjét, Thompson Alleluáját és Arvo Pärt Bogoróditse dévóját hallhattuk.

Hogy a kórusiskola szellemi termékenyítő hatása messzebb terjed a saját iskolája falain túl is, jelzi, hogy a gyökereikből kinőtt **Gemma Énekegyüttesnek** is szerves helye volt ezen a koncerten. Ők Tóth Márton vezényletével egy Isten-dicsőítő Purcell- és egy Josquin-művet adtak elő.

Végezetül a ismét a vegyeskar és a volt növendékekkel kiegészített Cantate Kórus lépett a pódiumra (vezényelt: Sapszon Ferenc). Tőlük egy Whitacare-darabot és két Ave Mariát, Bieblét és – külön öröm! – Sapszon Ferenc zeneszerző Fatimai Ave Mariáját hallhattuk, amelyet a kórus és közönség (hiszen hajdani kórustagok is ott ültek köztük) közös elragadtatással énekeltek végig. Nem egyszerűen hangversenyt hallottunk tehát, hanem a kórus és a közönség igazi zenei népünnepélyének voltunk fültanúi. A ráadásként adott Gyöngyösi Levente-darab, az Ite missa est csak apró, de fénylő gyöngyszem volt a kórusiskola koronáján.

Kocsis Klára

ÉNEKLŐ IFJÚSÁG GYŐRBEN 2018. április 19.

Győr városának egyik reprezentatív épülete az egykori zsinagóga napjainkban kulturális célokat szolgál, a Széchenyi István Egyetem Hangversenyterme. Ifjú énekesek, zenészek nemesítik előadásaikkal méltó módon a múlt értékeit. Az épület az otthon adója a hosszú évek óta hagyományosan a tavaszi időszakban megrendezésre kerülő Éneklő Ifjúság Minősítő Hangversenyének.

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Győri Művészeti Fesztivál-és Művelődési Központ díszes Meghívója adta hírül az egész napos eseményt. Dél előtt a kisebbek 6 kórusa szerepelt. Délután a nagyobbak 8 együttese vett részt a Minősítő hangversenyen.

A találkozó résztvevőit Rózsavölgyi László az OKSTB elnöke köszöntötte.

A reggel 9 órakor kezdődő hangverseny első szereplője a:

Richter János Zeneművészeti Szakgimnázium, Általános Iskola, AMI és Kollégium, Bartók Béla Ének-zenei Általános Iskolájának Bartók Kicsinyek Kórusa volt. A nagylétszámú 54 fős kórus különleges moldvai és finn népdalokat, valamint bicíniumokat

énekelt. Ügyes hangszerjátékosok is voltak közöttük. Vezényelt: Farnadi Tamara

Őket követték sorrendben a következő énekkarok:

Győri Nádorvárosi Ének-zenei Általános Iskola, Kisrigó Kórus (59 fő)

Énekeltek Népdal-quodlibet-et, népdal feldolgozást, Kodály művet: A juhász-t.

Zongorán közreműködött: Pálné Rác Edina, Vezényelt: Czidor Melinda

Győri Nádorvárosi Ének-zenei Általános Iskola, Metrum Gyermekkara (40 fő)

Palócföldi népdalcsokor; Kocsár Miklós - Weöres Sándor: Katonadal; Mary Donnelly: Song of peace & Dona nobis pacem, is volt a műsorukon. Citerán Közreműködött: Czidor Melinda, Zongorán kísért: Justinné Ládi Etelka. Vezényelt: László Balázs

Pilinszky János Általános Iskola, Nyúl, Pilinszky János Általános Iskola Gyermekkara (33 fő) Műsoruk: Ifj. Somorjai József-Kalmusz Péter: Üzenet a kék bolygónak;. Vajdasági népdalcsokor, Sárosi László: Számzene. Zongorán közreműködött:

Elischer Balázs, Vezényelt: Spissichné Gesztesi Zsófia

Győri Nádorvárosi Ének-zenei Általános Iskola, Cantilena Gyermekkar (73 fő)

Szvit szlovák népdalokra, Bartók B.: Fa fölött, Kodály Z.: A 150. genfi zsoltár került előadásra. Zongorán kísért: *Kovács Ármin* (7.oszt., tanuló) közreműködött: *Pappné Pór Mária* - hegedű, vezényelt: *Gyökér Krisztina*

Győri Kodály Zoltán Ének – zenei Általános Iskola, Kodály Gyermekkar (72 fő)

Műsoruk kiemelkedő száma, a ragyogó előadásban megszólaló két Kodály gyermekkar: Villó és a Gergely-járás. Vezényelt: *Etseyatse Andrea*.

E beszámolóban nem közlöm a kórusok teljes műsorát, inkább csak a különleges, vagy ritkán hallható műveket említem meg. Minden énekkarnál megjelöltem a létszámot, mert fontosnak tartom észrevételezni, hogy az egyes iskolákban jelentős létszámban vesznek részt a tanulók a kóruséletben.

A délelőtti program befejezéséül az Összkar Hering: Quodlibet-jét adta elő, *Katona Tibor* vezényletével.

Délután 14 órakor, a **Liszt Ferenc Zeneiskola Alapfokú Művészeti Iskola Liszt Ferenc Zeneiskola Kamarakórusa** foglalta el elsőként a színpadot.

Három szép kórusművet követően, a zeneiskolához méltóan jelentős szerepet kapott a kamarazenekar. *Decsényi János* gyermekkarra és ifjúsági zenekarra komponált műve:

Kati dalai – népdalfeldolgozások 6 tétele került előadásra, rendkívül jó előadásban.

Zongorán közreműködött: *Domsz Géza*, vezényelt: *Popper Ágnes*

Győri Szolgáltatási SZC Krúdy Gyula Középiskolája, Krúdy Kamarakórus (14 fő)

Népdalok, Virágénekek, részben zongora és gitár kísérettel alakították a színes műsort.

Közreműködött: *Hajnóczky Viktória* és *Hajnóczky Mónika*. Vezényelt: *Vántusné Gaál Zsófia*

Apor Vilmos Iskolaközpont Énekkara műsorukban, C. Franck és Kocsár Miklós művei mellett két Kodály művet énekeltek: Lengyel László és Cohors generosa. Zongorán kísért: *Ney Andrea*. Vezényelt: *Iván Gabriella*

Czuczor Gergely Bencés Gimnázium és Kollégium, Vox Angelorum Kórusa. A leánykar műsorán, népdalok, G. Battista Polleri műve és Bárdos Lajos: Csángó leánytánc szerepelt. Zongorán közreműködött: *Giczi Balázs*, hegedűn: *Kanyó Rita*, *Takács Zsófia*, *Oláh Georgina*. Vezényelt: *Vántusné Gaál Zsófia*

Richter János Zeneművészeti Szakgimnázium, Általános Iskola, AMI és Kollégium Bartók Béla Ének-zenei Általános Iskola, Bartók Gyermekkar (85 fő)

A legnagyobb létszámmal résztvevő kórust már a bevonulásuk során nagy taps kísérte. Két ősbemutatóval jelentkeztek. Szabó Barna: Glória és Horváth Barnabás: Panamai Békarokka - gyermekkarok Horváth Csaba Attila verseire (részletek), majd Bartók Béla: Lánycsúfólóját adták elő. Vezényelt: *Hauí Lóránt*

Czuczor Gergely Bencés Gimnázium és Kollégium, Collegium Musicum Jaurinense Régizene Együttes. A 21 fős énekkar, C. Monteverdi: Lauda Jerusalem a 3 voci művét szólaltatta meg. Kísért: *Soós Gábor*. Vezényelt: *Kelemen Áron OSB*

Richter János Zeneművészeti Szakgimnázium, Általános Iskola, AMI és Kollégium Richter János Vegyeskar. A fele arányban fiú és lány – 49 fős kórus, különösen szép, érett előadásban szólaltatta meg Kodály Zoltán - Weöres Sándor: Öregek kórusművét. Vezényelt: *Gödölle Péterné*

Befejezésül vonult a színpadra a **Bartók Generációk Hangja** – a felnőttek kórusa az: Éneklő Magyarország minősítő rendszere szerint minősülő kórus. Népdalcsokrot, Petrovics művet, végül, Karai József: Estéli nótázás-át adták elő nagy sikerrel. Zongorán kísért: *Fellegi Melinda*, vezényelt: *Nagyné Prém Zsuzsanna*

* * *

Ezután visszavonult a neves zsűri, tagjai: Elnök: *Dr. Erdős Ákos* (DLA) karnagy az ELTE docense; *Sipos Tamásné* ének-zene tanár, zenei szervező; *Katona Tibor* a Győri Pedagógus Énekkar és a Székesegyház Palestrina Kórusának karnagya. Könnyű dolguk volt-e vagy nehéz? Mindenesetre örömteli, mert nagyon igényes, színvonalas együtteseket hallottak. Legtöbbször „A” minősítést kértek, három kórus kért „B” minősítést (azt jelezzük). De mindenesetre – a nap arany sugarait árasztotta szét – a résztvevők között.

A zsűri kihirdette az eredményeket, a karnagyok figyelmes szép ajándékban részesültek. Mindehhez a legnagyobb elismerés számukra a hatalmas tapsvihár volt amit tanítványaik részéről kaptak. Énekesek és karnagyok maximális teljesítményt nyújtottak ezen a derűs, ünnepi Minősítő Hangversenyen.

* * *

Külön köszönettel kell megemlékeznünk *Sipos Tamásné* munkájáról, aki hosszú évek óta hozzáértéssel, tökéletes pontossággal, lelkesedéssel, szakmája és városa iránti szeretettel végzi munkáját. Az itt közlésre kerülő minősítési eredmények összefoglalásáért is köszönetet mond a cikk szerzője.

A 2018-as Győri Éneklő Ifjúság Minősítő hangversenyének eredményei, a Kórus nevének és karnagjának említésével.

Bartók Kicsinyek Kórusa – *Farnadi Tamara*
– ARANY DIPLOMÁVAL

Dicsérő Oklevél: A műsor összeállításáért

Kisrigó Kórusa – *Czidor Melinda*

– ARANY DIPLOMÁVAL

Metrum Gyermekkar – *László Balázs*,

„B” kategóriában – ARANY

Dicsérő Oklevél: az egyedülálló kórushangzásért (20 lány, 20 fiú)

Pálfi Boglárka a szólóénekéért

Pilinszky János Általános Iskola Gyermekkar
– *Spissichné Gesztesi Zsófia*

Dicsérő Oklevél: A Sárosi László mű bravúros előadásáért – ARANY DIPLOMÁVAL

Cantilena Gyermekkar – *Gyökér Krisztina*

– ARANY DIPLOMÁVAL „ÉV KÓRUSA,,

Elismerő Oklevél : a kórus fantasztikus hangszínéért

Kodály Gyermekkar – *Etseyatse Andrea*
– ARANY DIPLOMÁVAL „ÉV KÓRUSA”

Elismerő Oklevél: Kodály: Gergely – járás művének hiteles megszólaltatásáért

Liszt Ferenc Zeneiskola Kamarakórusa
– *Popper Ágnes* – ARANY DIPLOMÁVAL

Krúdy Kórus – *Vántusné Gaál Zsófia*, „B” kategóriában – ARANY

Apor Vilmos Iskolaközpont Énekkara – *Iván Gabriella* – ARANY DIPLOMÁVAL

„ORSZÁGOS DÍCSÉRŐ OKLEVÉL”

Vox Angelorum Kórusa – *Vántusné Gaál Zsófia*
– ARANY DIPLOMÁVAL

Bartók Gyermekkar – *Hauí Lóránt*
– ARANY DIPLOMÁVAL

„ÉV KÓRUSA,”

Elismerő Oklevél a kortárs magyar zene népszerűsítéséért **Collegium Musicum Jaurinense**

Régizene Együttes – *Kelemen Áron* OSB

„B” kategóriában – ARANY

Richter János Vegyeskar – *Gödölle Péterné*

– ARANY DIPLOMÁVAL

„ÉV KÓRUSA,”

Elismerő Oklevél: Kodály: Öreges c. művének hiteles megszólaltatásáért

Bartók Generációk Hangja – *Nagyné Prém Zsuzsanna*

ÉNEKLŐ MAGYARORSZÁG minősítési rendszere szerint

– ARANY DÍCSÉRETTTEL

*

A délutáni hangverseny befejeztével ismét felhangzott a közös ének: Hering: Quodlibetje, az énekesek vidám, érezhetően boldog hangján, *Hauí Lóránt* vezényletével.

A karnagyok részére az este folyamán egy közös vacsora során alkalom nyílt a zsűri tagjaival való találkozásra, ahol még egy részletes és egyéni értékelésre nyílt lehetőség. A baráti beszélgetések során pedig már a jövő tervei is alakultak.

Gratulálunk a GYŐRIEK 2018-as teljesítményéhez és kívánjuk, hogy hasonló színvonallal, lelkesedéssel folytassák munkájukat a jövőben.

Márkusné Natter-Nád Klára

A KODÁLY ZOLTÁN LEÁNYKAR A NEERPELTI NEMZETKÖZI KÓRUSFESZTIVÁLON

A székesfehérvári **Kodály Zoltán Leánykar** Belgiumban járt a 2018. április 27. és május 2. között megrendezésre került neerpelti nemzetközi kórusfesztiválon. Idén már 66. alkalommal érkeztek a világ számos pontjáról kórusok a belgiumi kisvárosba.

A nagy hagyományokkal rendelkező neves fesztiválon számos kategóriában mérhették össze tudásukat a versenyre jelentkezők. Lánykarunk azokkal a kórusokkal versenyzett együtt, akiknek szakmai felkészültségüket bizonyítandó egy kortárs zeneszerző művét kel-

séggel tölt el minket, hogy e rendkívüli zenei teljesítményeket nyújtó énekkarok között iskolánk lánykara második helyezést érhetett el.

Április 26-a reggelén indultunk busszal Belgiumba. Az első éjszakát heidelbergi szálláson töltöttük el. Másnap délután érkeztünk meg Neerpeltbe, a fesztivál helyszínére, előtte azonban

lett bemutatniuk kötelező darabként.

Kórusunk műsorát néptáncokkal színesített népdalcsokorral nyitotta, majd két Kodály Zoltán művet következett: a Nagyszalontai köszöntő és a Zöld erdőben című kórusművek. Ezt követően Orlando di Lasso Csalogány, Kocsár Miklós Salve Regina és Karai József Sárközi karikázó című darabjai csendültek fel a műsort záró kötelező mű, Sebastian Van Steenberge For The Fallen című kórusműve mellett.

A kategóriában nagyszerű énekegyüttesek mutatkoztak be. A Finnországból érkezett **Sibelius Kórus** mellett kivételes művészi él-ménnyel ajándékozta meg a közönséget a belga **Villanella Ifjúsági Kórus** és az olasz **Igo Gruden Leánykar**. Nagy örömmel és büszke-

megálltunk egy rövid belvárosi séta erejéig Aachen városában. Megcsodáltuk a reneszánsz városházát és a szomszédságában álló dómot. Megtekintettük az épületegyüttest legősibb, Nagy Károly által épített Oktogonjával, valamint az 1367-ben épült Magyarok Kápolnájával. Idegenvezetővel látogattuk meg a dóm kincstárát, ahol a gyönyörű Anjou-kori magyar királyság kincseivel és számos karoling kori kódexszel, ötvösremekkel, kegytárggyal ismerkedtünk meg.

Szombati napunk a verseny jegyében telt. A lá-

nyok délelőtt a szálláson próbálták el a verseny-programot, majd a Neerpelt belvárosában álló Szt. Miklós templomban 14.30-tól vette kezdetét az E kategória kórusversenye, melynek mi is fellépői voltunk. A nap látványos eseménye volt a vendég ének-

telt: szinte mindnyájan vásároltunk Antwerpen ősi legendájára utaló, kezét formázó csokoládét. Délután két programon is részt vettünk Neerpeltben. A kórustagoknak és vezetőiknek a vendéglátók workshopokat szerveztek; lánykarosaink a hangképzés különféle technikáival ismerkedhettek meg. Este a közeli Achelbe utaztunk, ahol a

karok énekszóval, zászlókkal színesített felvonulása. Ez idő alatt a város polgármestere köszöntötte a kórusvezetőket, az állófogadáson lánykarunk karnagya, *Feke Mariann* tanárnő is részt vett. 17.30-tól a városi sportcsarnokban került sor arra az eredményhirdetésre, amelyre az aznap fellépő kórusok voltak hivatalosak. Látványos showműsor keretében osztották ki a minősítéseket. Az eseménydús napot a zsűritagok és a karnagyok személyes találkozója zárta. Az ünnepi fogadás során a zsűri tagjai megosztották szakmai észrevételeiket a kórus vezetőivel.

vacsora után a lengyel és a spanyol kórusal közösen búcsúkoncertet adtunk. A szállásra visszaérve felszabadult ünneplés vette kezdetét, az elmúlt napok komoly munkájának eredményét tánccal és énekszóval ünnepelték meg a lányok.

Bár vasárnap nem volt könnyű felkelni, ennek ellenére 7 órakor már Antwerpen felé tartottunk. Az esős időjárás sem szegte kedvünket, nagy érdeklődéssel sétáltunk Antwerpen belvárosában. Megcsodáltuk a reneszánsz városházát az előtte álló Balbo szoborral, a főteret övező csodálatos céhházakat és a város jelképének számító Miasszonyunk Katedrális. A szabad program csokoládévásárlással

Nem menekültünk meg az utolsó nap sem a korai keléstől, hiszen hétfőn 17 óras hazaút várt ránk. Bár mindnyájunkat megviselt a hosszú buszozás, a szülők és a családtagok öröme feledtette velünk az út fáradalmait.

Összegzésül elmondhatjuk, hogy az út során sokat láttunk és tapasztaltunk. Azt reméljük, hogy a kórustagok számos zenei, művészi élménnyel gazdagodtak, s emellett emlékezetükben megőrzik Aachen és Antwerpen történelmi emlékeit és a belga táj szépségét.

Gratulálunk a Kodály Leánykar tagjainak és karvezetőjüknek *Feke Mariann* tanárnőnek, amiért büszkék lehettünk rájuk helytállásukért a nemzetközi kórusfesztiválon. Köszönettel tartozunk támogatóinknak, Székesfehérvár Önkormányzatának, a Tankerületi Központnak, iskolánk alapítványának, az Eurowind Kft.-nek és a szülőknek, hogy lehetővé tették utazásunkat.

Feke Mariann

XIII. KODÁLY SZAKTÁBOR

ÓVODAPEDAGÓGUSOK, ÉNEKTANÁROK, KARNAGYOK

A TÉMA IRÁNT ÉRDEKLŐDŐK, INTENZÍV SZAKMAI TALÁLKOZÓJA

MAGYARPOLÁNY 2018. FEBRUÁR 23-24.

A Magyar Kodály Társaság szakmai támogatásával, a Magyar Kodály Társaság Felső-dunántúli tagszervezete 2003 óta szervezi zenei táborait, képzéseit, rendezvényeit mindazoknak, akik ápolják, és tovább szeretnék adni a kodályi pedagógia, „zenei kulturális örökségünk” ma is fontos koncepcióit, az oktatásban kialakított jó gyakorlatokat.

Résztevők köre: elsősorban a régióból, illetve a Dunántúlról jönnek óvónók, tanítók, tanárok, diákok, a téma iránt érdeklődők, de az ország más területeiről és a határon túlról is felkeresik a szakmai találkozót.

Nagy Tiborné Nyári Ágnes kezdettől fogva szervezi a szaktábor programjait, az előadókat. Az évek alatt összegyűjtött bejegyzéseket őrzi, melyek újból és újból erőt, reményt adnak a szaktábor szervezé-

sére, a tagok toborzására. Célját is így fogalmazta meg:

– A zenei szaktábor elméleti és gyakorlati előadásaival szeretnénk rámutatni, mennyire aktuális és fontos ma a jövő nemzedéke számára a Kodályi életmű ápolása, valamint a Kodály koncepció – a „Magyar módszer”, és Kodály Zoltán a Visszatekintés című kötetekben összegyűjtött, írásainak, beszédeinek nyilatkozatainak megismerése, e szellemi örökség kiváló ismerőin és művelőin keresztül.

– Az óvoda pedagógusok, tanítók, tanárok és a szülők, nagyszülők pótolhatatlan feladata, hogy megtanítsák meglátni az igazi értékeket, megmu-

tassák a hagyományok megismeréséhez, ápolásához vezető utat.

- A karvezetők kérését figyelembe véve, a programban helyet kap, a szorosán vett kórusmetodikáról szóló gondolatcsere, intenzív gyakorlati tanácsadás - a tervezéstől, előkészítéstől a mű megvalósulásáig, megszólaltatásáig történő lépésekről. A KÓTA Ifjúsági Bizottsága gondozásában elindított mindennapos énekléshez segítséget, hasznos gyakorlati tanácsokat kaphatnak a résztvevők.

Vannak visszatérő előadók, akik szívesen jönnek és szakmai élettapasztalatukat örömmel fogadják a visszajáró karnagyok, énekező tanárok.

Ittész Mihály a Magyar Kodály Társaság elnöke megnyitó előadásában kiemelte a szaktábor elnevezés célszerűségét. A szó jelentése is jelzi a résztvevők, jelenlévők önként vállalt együvé tartozását, a közös feladatért összetartó közösség együttlétét, taborát. Előadása élő lexikonként hatott a továbbképzésen ülők előtt.

Meghatódva hallgattuk a Kodály vezényletével felhangzó Psalmus Hungaricust és annak igazán meghatározó élménnyel töltött elemzését és további zenei szemelvények rajongva átadott ismertetését.

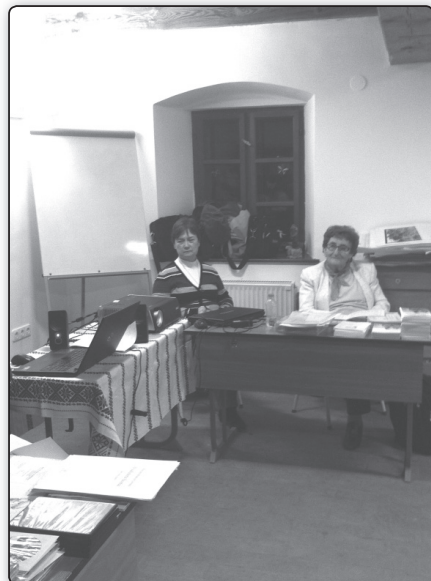
A Magyar Kodály Társaság Kodály Zoltán születésének 135. évfordulójára adta ki Kodály Zoltán nyomában Budapesten c. 2017-ben megjelent kiadványát, melyet saját emlékei, élményei alapján írt és összeállított: *Ittészné Kövendi Kata*. Valamennyien rácsodálkoztunk a gondosan összeállított helyszínek és hozzá kapcsolódó, ma már messzinek tűnő történetek misztikumán és számunkra is eddig ismeretlen, Kodály Zoltánhoz kapcsolódó épületek történelmet tanúsító, fontos dokumentumokat őrző emlékein. Felnőttek, osztálycsoportoknak ad gazdag ismeretet, ha végigjárja azokat a helyeket, melyek Kodály Zoltán életútját követik Budapesten, a szerző összeállítása szerint.

Berkesi Sándor Liszt Ferenc-díjas karnagy, főiskolai docens. A magyar református egyházzene meghatározó képviselője, formálója. - Kodály és "Iskolája" a Reformáció jegyében című előadásában meghallgathattunk olyan írásokat, elemzéseket, amelyek segíthetik a tanári munkát. A zsolttár feldolgozások elemzését olyan zenei anyagok követték, amelyek ma ritkaságnak számítanak. Felfrissíthettük főiskolai tanulmányainkat egy új koncepció köré fűzve, melyet megerősített saját kórusának felvételeivel, megajándékozva a jelenlévőket. Hálásan köszönjük és szívből gratulálunk Tanár Úr kitüntetéséhez, a Kossuth díjhoz. **Hraschek Katalin** a Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetsége -a KÓTA

Ifjúsági- és Zenepedagógiai Szakbizottságának vezetője a Kórusalapítástól a műsorválasztásig, ma nagyon is időszerű témakörben adott sok-sok ötletet, irányt a kezdésre és a továbbhaladásra. Sokak számára adhatott volna támaszt, ha eljöttek volna erre a szaktáborra. A saját tapasztalatai, és a zsűrizések tapasztalatai alapján sok javaslatot tárt elénk a repertoár bővítés lehetőségeire. Tájékoztató és ötletek tárházát indította el a jelenlévő ének tanároknak a „Mindennapos Éneklés” programról. Éneklő Ifjúság dalos találkozók minősítések témakörben hasznos gondolatokat hallhattunk a kóruspályázatban résztvevő és az együtt éneklést szerető kórusok újjá szerveződéséről. Felmerült a gondolat: hol vannak az énektanárok? Megyei szinten is meglepő volt az összesítés. Mennyi fehér folt van még. Az Éneklő Ifjúság ma is fontos feladatai közé tartozik zenei oktatásunknak. A megyei szinten kijelölt szakemberek segítő összefogása, szervező munkája, a KLIK-ek, a KÓTA összefogása nagyon fontos feladat lesz a következő években. Mindenképpen szükséges az államilag megnevezett felelős kijelölése.

E cikket **Dr. Kerekesné Pytel Anna**, zenetanár, karnagy, a KÓTA ifjúsági bizottságának tagja jegyzi: Műhelymunkámban a hangképzés és a mindennapos énekléshez kapcsolódó módszertani eszközök és repertoár bővítés, a kodályi pedagógia gyakorlati alkalmazása az iskolában, készségfejlesztés az alótagozatban témaköröket választottam. Évtizedek tapasztalatai alapján szerettem volna elmondani a buktatókat és a jó gyakorlatokat.

Vastag Richárd néptáncoktató, néprajzkutató, a Népművészet Ifjú Mestere „Élet a fonókban...” korszályokon átívelő hagyományörzés lehetőségei kistelepülések és a városok közösségeiben, bakoyni, balatoni hagyományok –a Gerence néptánc-együttes bemutatója témakörben nyújtott nekünk felejthetetlen estét. Az együttes vezető példája annak a pedagógusnak, aki meggyőző erejét a népi

hagyományokból, a népi bölcsességből áradó, mindig érvényes íratlan szabályok mentén élő emberi magatartásra építi. Az ő hitét, a néphagyomány fontos ápolását adta át nekünk kisugárzó erejével. Jó volt

hallgatni, az együttes tagjait látni, velük együtt táncolni és énekelni.

Hamar eltelt a három nap. Gazdag tudással és igen nagy szeretettel átadott előadásokkal feltöltödvé felejthetetlen órákat tölthettünk együtt a tájházban, amit újból és újból Magyarpolány önkormányzata, polgármestere *Gróber József* segítségével megkapunk. Késő éjszakába nyúló közös éneklések, beszélgetések, történetek hangulatával és „ki mit hozott” madárlátta ennivalóinkkal teszünk mindig visszavágyóvá Magyarpolányt, a Kodály Szaktábort.

Köszönjük *Nyári Ágnesnek* a szervező munkát, az NKA-nak a támogatást!

Dr. Kerekesné Pytel Anna

ÉNEKLŐ IFJÚSÁG

KÓRUSÜNNEP A FASORI EVANGÉLIKUS TEMPLOMBAN

Többéves hagyományt követve az Evangélikus Pedagógiai-Szakmai Szolgáltató és Továbbképző Intézet 2018. április 14-15-re Kórustalálkozót hirdetett. Az idei ünnepi esemény helyszíne a budapesti **Fasori Gimnázium** volt. Szakmai főszervezője és a rendezvény irányítója *Kutyeyné Ablonczy Katalin* karnagy, tantárgygyakornok volt. A Kórustalálkozón 14-én szombaton délelőtt hét, délután kilenc kórus énekelte. Evangélikus általános és középiskolák diákjai jöttek el az ország minden részéből. Budapestet két iskola négy kórusa, Nyíregyházát két iskola két kórusa, Sopront szintén két iskola két kórusa képviselte. Albertirsáról, Aszódról, Békéscsabáról, Bonyhádról, Mezőberényből, Miskolcra, Páparól és Szarvasról egy-egy iskola küldte el kórusát.

Az ünnepi esemény az Éneklő Ifjúság keretében zajlott, az idei volt az első alkalom, hogy a kórusok KÓTA minősítést kértek. A produkciókat zsűri hallgatta meg és értékelt.

Elnök: *dr. Kamp Salamon* Kossuth-díjas karnagy, a Magyarországi Evangélikus Egyház zenei életének első embere, a Lutheránia karnagya volt.

Tagjai: *Mocskonyiné Tallér Edit* életmű díjas karnagy és *Oláh Gábor* a Magyarországi Baptista Egyház Központi Kórusának karnagya, a KÓTA Egyházzenei Bizottságának elnöke.

A találkozt, amely az iskola melletti templomban zajlott, közös éneklés nyitotta meg. „Erős vár a mi Istenünk” énekelte közel 600 fiatal a Lutheri coralt. A résztvevőket *Kendeh Gusztáv*, az Országos Evangélikus Egyházzenei Bizottság elnöke és *Majorosné Lasányi Ágnes*, a Pedagógiai Intézet igazgatója köszöntötte. Az áhítatot *dr. Csepregi András*, a Fasori Gimnázium iskolalelkésze tartotta. A Bartók Béla gyűjtötte népdalokat /Elindultam szép hazámból, A gyulai kert alatt és Által mennék/ *dr. Kamp Salamon* vezényelte. A templomot megtöltő diákok öltözéke szerényen ünnepélyes, alkalomhoz illő volt.

A nap folyamán fellépő 16 kórus közül öt nem kért minősítést: Budapestről a **Sztechlo Gábor Evangélikus Általános Iskola Énekkara** (karnagy: *Velkey Zsuzsanna*) és a **Sztechlo Énekkar** (karnagy: *Orosz Mihály*). Nyíregyházáról a **Túróczy Zoltán Evangélikus Általános Iskola Gyermekkara** (karnagy: *Urbán Miklósné*), a **Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium Ifjúsági Vegyeskara** (karnagy: *Stargl Szilvia*) és az **Aszódi Evangélikus Petőfi Gimnázium**

Énekkara (karnagy: *Szabó Andrásné*).

Hat kórus kért „B” minősítést, ebből egy kórus „Egyházzenei” kategóriában, öt együttes „Kórus” kategóriában.

A nyíregyházi **Luther Márton Evangélikus Kollégium Énekkara** „Egyházzene” kategóriában Ezüst fokozatot kapott és egy Elismerő oklevelet a „gyülekezeti énekek hiteles tolmácsolásáért”.

„Kórus” kategóriában a **Gyurácz Kórus**: Ezüst (karnagy: *Szücsné Gergely Judit*), a **Campanella Gyermekkar Albertirsáról**: Arany (karnagy: *Hepp Éva*), a **Veczán Pál Leánykar** Miskolcra: Arany (karnagy: *Czeglédy Viktória Elynor*), a **Hunyadi-Énekkar** Sopronból: Arany (karnagy: *Oszvald Enikő*) és a **Mezőberényi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium Leánykara** szintén Arany oklevelet érdemelt (karnagy: *Székely Szilvia*). Ez utóbbi kórus Kodály Zoltán: Magyar Mise Kyrie tételének „ihletett előadásáért”(orgona kísérettel) Elismerő oklevelet is kapott. A **Soproni-Hunyadi Énekkar** pedig a nap folyamán négyszer halott Balázs Árpád: Bodzavirág című művének „legjobb előadásáért” kapott Elismerő oklevelet.

Az „A” kategóriában induló öt kórus közül a **Benka Gyula Evangélikus Két Tanítású Nyelvű Általános Iskola Énekkara** Szarvasról Ezüst oklevelet kapott (karnagy: *Paraszt Attiláné*). A budapesti **Deák Ferenc Evangélikus Gimnázium Ifjúsági Kórusa** (karnagy: *Kardos Anna*) Arany, a **Rauch András Kórus** Sopronból (karnagy: *Takács Andrea*) Arany, a **Deák Téri Evangélikus Gimnázium Énekkara** (karnagy: *Bencze Gábor*) Arany oklevelet érdemelt Diplomával. A kórust és karnagyát a zsűri Carl Loewe: Kleine Passionsmusik című kórusra és zenekarra komponált művének „drámai hatású előadásáért” Elismerő oklevéllel és KÓTA „Országos Dícsérő oklevél” kitüntetéssel jutalmazta.

A **békéscsabai Arrisus Ifjúsági Vegyeskar** (karnagy: *Kutyeyné Ablonczy Katalin*) produkcióját a

zsúri Arany Diplomával minősítésre és az „Év kórusa” kitüntető címre értékelte.

A hangverseny rövid ebédszünet és megbeszélés beiktatásával estig tartott.

Az egész napos jó hangulatú, sikeres rendezvény záró áhítatán *dr. Aradi György*, a Fasori Evangélikus templom lelkésze házigazdaként köszöntötte a fiatalokat és kísérőiket. Ezt követően *dr. Fabinyi Tamás* a Magyarországi Evangélikus Egyház elnökpüspöke tartotta az igehirdetést, majd eredményhir-

detes és az oklevelek-jutalmak átadása következett.

A hosszú nap végén a zsúri valamennyi karnagy részvételével szakmai beszélgetést – értékelést tartott. Ez idő alatt az ifjúság tánccházban mulatta az időt.

Igen jó színvonalú, sok tapasztalattal járó nap volt ez az árpilis szombat. A kiváló szervezésnek köszönhetően gördülékenyen ment minden a maga útján. Köszönjük.

Tallér Edit

EMLEKTÁBLA AVATÁS BÁRDOS LAJOS SZÜLŐHÁZÁN

2018. április 20-án ritka nagy gonddal és szeretettel előkészített ünnepség keretében avatták fel az emléktáblát, mely hirdeti, hogy a budapesti VII. kerületben, a Damjanich utca 51-ben született és élt tíz éves koráig Bárdos Lajos zeneszerző, zenepedagógus, zenetudós és karvezető.

Vinczeffy Adrienné az érdem, hogy az ünnepségre sor kerülhetett. Amikor szombathelyi éveit után – ahol a Berzsényi Dániel Tanárképző Főiskolán, majd a Nyugat-Magyarországi Egyetemen tanított és kórust vezetett – Budapestre költözött és lakást talált, még nem is gondolta, hogy milyen nevezetes ház lakója lett. Időközben számára is kiderült, hogy éppen abban a házban lakik, ahol Bárdos Lajos született. S ettől kezdve mindent megtett azért, hogy a ház korábbi neves lakóját emléktábla hirdesse. Elkötelezett munkája meghozta gyümölcsét, saját és a Pannon Voices Vegyeskar, a VII. kerületi Önkormányzat valamint a Bárdos Lajos Társaság anyagi hozzájárulásával egy gyönyörűen elkészített fekete gránittábla hirdeti a bejárati ajtó bal oldalán a ház híres szülöttének emlékét.

Az avató ünnepségen *Vinczeffy Adrienne* köszöntötte a megjelent sok érdeklődőt – köztük Bárdos Lajos négy gyermekét és a család több más tagját –, az ünnepségen szereplő kórusok énekeseit, karnagyaikat és a zenei életünk képviselőit. Utalt arra, hogy amióta megtudta, hogy milyen neves házba költözött, szívügyének tekintette, hogy megszerezze az önkormányzat támogatását is a tábla felállításához.

A külső zajok csökkentése érdekében a ház belső udvarán tartott megemlékezés keretében *dr. Brückner Huba* beszélt Bárdos Lajos családjáról és munkásságáról. Elmondta, hogy ebben a házban élt idősebb Bárdos Lajos kohómérnök és felesége, Kauffman Anna öt gyermekével, akik közül Lajos a harmadik testvérként született. A család két fiúgyermeké Lajos és György zenét tanult, és később mindketten zeneszerzők és zenepedagógusok is lettek. A kisgyermekként csendes és elég félénk Lajos nagyon szerette a Városliget nyújtotta természet szépségeit. Elemi iskolai tanulmányait a közeli Aréna utcai (ma Dózsa György úti) iskolában kezdte meg. Kiváló tanuló volt. Akkor a legjobb jegy az 1-es volt, minden tantárgyból 1-es kapott, csak énekből volt 2-es az első félév végén. Mint kiderült, a később abszolút hallású zeneszerek gyermekkorában „kvintváltós” hallása volt, ezért sokszor egy kvinttel feljebb énekelte a dalokat, ezt értékelték a 2-es jeggyel.

Amikor a lakás már kicsinek bizonyult, a család a Kék Golyó utca 15/b-be költözött, amit csak azért tehettek meg, mert nem voltak babonások. Ugyanis az akkor újonnan épült ház minden lakása azonnal el is kelt, csak a 13-as számú lakás volt még eladó. (Tudjuk, hogy ma is a felvilágosult Egyesült Államok egyes szállodáiban a 12. emeletet a 14. követi, hogy minden vendégnek jó szerencséje legyen!) Bárdoséknak az a lakás is nagyon megfelelt. Deák Bárdos György egész éle-

tét ott élte le.

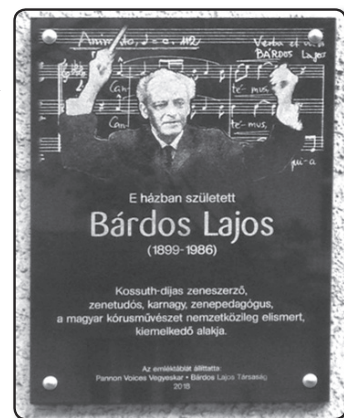
A 21. század technikai adottságainak megfelelően lézersugárral készült emléktábla felsorolja Bárdos legfontosabb tevékenységi területeit: zeneszerző, zenetudós, karnagy, zenepedagógus, a magyar zene művészet nemzetközileg elismert, kiemelkedő alakja.

A közelmúltban megjelent Egyenes úton című Bárdos Lajos életrajz szerzője, *dr. Brückner Huba* a táblán olvasható sorrendnek megfelelően mutatta be röviden Bárdos páratlanul gazdag és termékeny életútját. Szólt arról, hogy az elsősorban kórusműveiről híres zeneszerző körülbelül 800 művet írt, amelynek egyik fele világi, a másik egyházi tárgyú alkotás. Művei körében a vokális munkák mellett zenekari, valamint különféle hangszerekre (zongora, hegedű, brácsa, cselló) írt alkotások egyaránt megtalálhatók.

Zeneakadémiai diák korában már Kodály felismerte Bárdos egyedülálló adottságát a vokális zene világához, éppen úgy, mint a zenetudományhoz. Ő javasolta, hogy a Zeneakadémián Bárdos legyen a zenetudományi képzés meghatározó professzora.

Javaslatának helyességét nemcsak Bárdos zenetudós növendékeinek elragadtatott lelkesedése és tanáruk iránti tisztelete igazolta, de a nagyszámú könyv és tanulmány is, amelyeket a zenetudós Bárdos írt. Amikor negyven év zeneakadémiai tanítás után Bárdos nyugdíjazását kérte, legfőbb érve az volt, hogy „most már hagyjatok dolgozni, zenetudományi munkáimmal többet foglalkozni”.

Mint zenepedagógus már frissen végzett zeneakadémistaként is csodát művelt a Verbóczy (a mai Petőfi) gimnáziumi énekkutatásával, amit azután Harmat Artúr meghívására a Zeneakadémián folytatott. Az itt töltött negyven év alatt 14 tantárgyat tanított, legtöbbnek a tananyagát is ő dolgozta ki.

Legkedvesebb területe a prozódia és a zenetudomány volt. Számos végzett növendéke rendszeresen visszajárt a Zeneakadémiára, hogy a Tanár úr előadásait később is hallgathassa. De az egész országot járva megszámlálhatatlanul sok előadást, továbbképzést tartott, segítette a kórusok munkáját, ahová hívták, ott segített.

Négy kórusnak volt karnagya (Cecília Kórus, Palestrina Kórus, Budapesti Kórus és a Mátyás-templom kórusa és zenekara). Énekei rajongva szerették, keze alatt életre szóló zenei (és persze a közös éneklés örömeivel járó emberi) élményeket szereztek.

Ha a táblán több hely lett volna, felkerülhetett volna pótolhatatlanul értékes munkája a Magyar Kórus Kiadóvállalat élén. A kiadó öt zenei folyóirat mellett körülbelül 2500 kottát adott ki. Kevesen tudják, hogy Bartók és Kodály művei magyar kiadónál eleinte egyedül a Magyar Kórus kiadásában jelenhettek meg, ugyanis kizárólagos szerződéseik voltak külföldi kiadókkal, de mindketten nagyon örültek, ha műveik ennél a kiadónál jelennek meg, mert akkor biztosak lehettek abban, hogy a hatékony terjesztési rendszernek köszönhetően szerzeményeik az egész országban ismertek és hozzáférhetőek lesznek.

Bárdos az Éneklő Ifjúság mozgalom elindításával és folyamatos működtetésével segítette Kodály álma megvalósulását. Eredetileg a Magyar Kórus Kiadóvállalat által megjelentetett sok értékes, jól éneklehető mű bemutatására javasolta Bárdos Lajos felesége, Waliczky Irén, hogy azokat egy-egy koncert keretében több iskola énekkara adja elő. Az Éneklő Ifjúság elnevezés is tőle származik. A kezdeményezésből hamar országos mozgalom lett, amelynek célja nem a versengés, hanem a közös éneklés örömeinek megismerése és átélése volt. A mozgalom annyira vonzó lett, hogy még az Egyesült Államokban élő magyar közösségek körében is elterjedt. Így valóban igaz, hogy Kodály mellett Bárdos tette a legtöbbet az Éneklő Magyarország megvalósulása érdekében.

Ezért talán szimbolikus is, hogy az emléktáblát a Pannon Voices Vegyeskar segítségével lehetett megvalósítani, hiszen ha az együttes angol nevét magyarra fordítanánk, hívhatnánk őket Magyar Hangok, azaz Éneklő Magyarok Vegyeskarának is.

Az ünnepelt bemutatása után a **Pannon Voices Vegyeskar** és a **Budapesti Lantos Kórus** közösen adta elő Bárdos Régi táncdal című művét *Gerenday Ágnes* vezényletével. Ezt a koszorúk elhelyezése követte. A koszorúk nagy száma jelezte, hogy sokan örültek a ritka szép emléktábla felállításának.

De ezzel az ünnepségnek távolról sem volt vége, mert az ELTE Pedagógiai Karának pár házzal arrébb lévő épületében az összejövetel egy Bárdos műveket bemutató hangversennyel folytatódott. Ezen három kórus szerepelt: az **Alsó-erdősi Bárdos Lajos Általános Iskola kórusa** *Pintér Eleonóra* vezényletével, a **Pannon Voices Vegyeskar** (vez. *Vinczeffy Adrienne*) és a **Budapesti Lantos Kórus** (vez. *Gerenday Ágnes*).

Mindhárom karnagy Bárdossal kapcsolatos személyes élményeiből is felidézett néhány emlékezetes momentumot, és a Bárdos Múzeum számára adományozott féltve őrzött, Bárdossal kapcsolatos kincseiből. Ezek a visszaemlékezések, amelyek rávilágítottak Bárdos egyedülálló pedagógusi tevékenységére és módszereire, vagy Bárdosnak a műveit bemutató énekkarokkal és karnagyokkal való baráti, a kölcsönös megbecsülésre épülő viszonyára, igazán meghitté és maradandóan emlékeztetéssé tették az ünnepi estét.

Pintér Eleonóra vezényletével a Bárdos iskola diákjai a Rétrehívó kánont, a világszerte ismert és énekelt Tábortúznél című cserkészdzalt és a Széles a Duna népdalfeldolgozást adták elő.

A Pannon Voices Vegyeskar a karnagyuk által összeállított Bárdos himnuszgyűjtemény három darabját énekelte: Rex Clementissime, Surrexit Christus és Ascendit Christus. A húsvéti ünnepkörhöz is

illeszkedő műsor Bárdos egyházi zeneszerzői művészetébe nyújtott betekintést *Vinczeffy Adrienne* vezényletével.

A *Gerenday Ágnes* vezette **Budapesti Lantos Kórus** A dal titka és a Csillagvirág című Bárdos műveket adta elő. *Gerenday Ágnes* visszaemlékezett kórusa és Bárdos közötti több évtizedes mély és sokrétű kapcsolatra. Az énekkart Bárdos tanítványa, Lantos Rezső alapította és vezette 1977-ben bekövetkezett haláláig. Bárdos több művét is a kórusnak ajánlotta. Amikor az énekkar 25 éves jubileumát ünnepelte, megjelent egy kiadvány, amely különböző szerzőknek – többek között Bárdos Lajosnak – a kórus számára ajánlott műveit tartalmazta. Ezen összeállításához Bárdos írt ajánlást, amelynek azt a részletét olvasta fel *Gerenday Ágnes*, mely minden kórusnak – így az esten szereplő énekeseknek is – szólhatna: „*A ti lelketekben dal van, és ha dalra fakadtok, aki hallja, vele ujjong (mindegyik idézet Bárdos saját műveiből való), tudtok énekelni fűttyős*

vidámsággal, könnyedén, kötetlenül, mint a rigók, és ha énekeltek, kimosolyognak az ibolyák, és ez a mosoly bearanyozza az életet. Tudtok énekelni mosolygó scherzovallal, és tudjátok hirdetni a halálon is győztes életet. Énekeljete hát, mert az ének inség és háború helyett békét teremt és örök harmóniát. Énekeljete hát, és legyen a szívetek táján örökös tűzszivárvány!”

A nagyon meleg hangulatú estén minden szereplő kórus *Vinczeffy Adrienn*től értékes zenei ajándékokat is kapott, közöttük egy hanglemezt, amelynek borítója emlékezetes alkalmakon és helyszíneken készült fényképeket mutat. Többek között azt, amely *Vinczeffy Adrienn*et mutatja II. János Pál pápával, és amelyen csodálatosan a szent pápa aláírása is szerepel, de hogy az hogyan került oda, *Adrienne* maga sem tudja. Bárdos Ágota a férje által írt, nemrég megjelent Bárdos életrajzi könyvvel ajándékozta meg a karnagyokat.

Minden résztvevő, a Bárdos Társaság és a Bárdos család nevében köszönet illeti *Vinczeffy Adrienn*et a felejthetetlen, emelkedett hangulatú avató ünnepség megszervezéséért és a szereplő kórusokat és karnagyokat Bárdos szellemének és alkotói munkásságának felidézéséért.

Dr. Brückner Huba

“Éneklő Ifjúság”

IFJÚ ÉNEKESEK ÖRÖMÜNNEPE SZEKSZÁRDON

Szikrázó napsütés, ünneplőbe öltözött vidám fiatalok a Babits Mihály Kulturális Központ előtt. Bent, a felújított házban is zsbongás, akusztikát kipróbáló énekkarok, izgatott karnagyok jelezték ennek a különleges alkalomnak a kezdetét.

Miért is volt rendkívüli és különleges ez a mostani alkalom?

Magam is részese voltam azoknak a szép éveknek, amikor még „élt” az Éneklő Ifjúság Tolna megyében. *Fertőszögi Béláné és Kocsis Imre Antal* tanár-karnagyokkal éveken át zsúriztuk az ifjúsági koncerteket. Sajnos a kétezres évek elejére szinte teljesen megszűnt a mozgalom, 2017-ben azonban az újra álmódó, elhivatott karnagyok közül „valaki” felélesztette. Az első, kissé nehézkesen induló Éneklő Ifjúság sikere után 2018. áprilisában már 15 kórus vett részt a rendezvényen. Köszönjük *Naszladi Judit* tanárnőnek, hogy álmát valóra váltotta és kiválóan előkészítette az idei fesztivált. Szerencsére együttműködő, segítőkész támogatók-ra talált Szekszárd város vezetőiben.

Ács Rezső polgármester vállalta a találkozó fővédnökségét és a Humán Bizottság is komoly segítséget nyújtott. Az Éneklő Ifjúság védnöke *Zsikó Zoltán* igazgató úr volt, aki biztosította a helyszínt a Babits Mihály Kulturális Központban, munkatársai pedig – élükön *Herrné Szabadi Judit* kulturális menedzserrel – kiváló szervező munkát végeztek. Megnyitó köszöntőjében *Horváth István* államtitkár úr kiemelte a zene, a közösségi együtt éneklés rendkívüli jelentőségét, a magyar és az európai kulturális értékek megőrzését, terjesztését. Megköszönte, hogy ennyi együttes – köztük más megyét is képviselő két kórus – és ilyen sok diák eljött Szekszárdra. A hangverseny egyben a Bárdos Lajos Zenei Hetek programját is gazdagította. *Kempelen Tünde* tanár-karnagy, a Bárdos Társaság alapító tagja zsúritagként minden együttesnek átadta a Bárdos Társaság díszoklevelét. A szakmai bizottság munkájában részt vett még *dr. Kerekesné Pytel Anna* karnagy, a KÓTA Ifjúsági Bizottságának tagja, *Saltzer Géza* karnagy, a KÓTA elnökségi tagja és *Kertész Attila*, a Pécsi Tudományegyetem tanára, Liszt-díjas karnagy.

Valamennyi kórus kért minősítést. A két kate-

gória (A és B) kedvező választási lehetőség a kórus felkészültségi szintje és műsor összetételének figyelembe vételére. Örömmel fogadtuk a jól összeállított, hangulatos magyar népdalcsokokat, melyek közül autentikus megszólaltatásával, érthető szövegmondásával, örömteli éneklésével kiemelkedett a szekszárdi **Dienes Valéria Általános Iskola**, a **tolnai Fusz János Zeneiskola**, a **szigetvári Tinódi Lantos Sebestyén Általános Iskola** és a **bajai Lukin László ÉZI és AMI felsős kórusa**. A koncert nagyszerű pillanatai voltak a német nemzetiségi tagozatok együtteseinek tiszta, átélt, többszólamú és hangszerkíséretes (Tillai Aurél, Várnai Ferenc feldolgozásai) produkciói. Nevezetesen: a szekszárdi **Garai János Gimnázium Német Nemzetiségi Kamarakórusa** (karnagy: *Naszladi Judit*) és a pécsi **Koch Valéria Iskolaközpont Német Nemzetiségi Kamarakórusa** (karnagy: *Halmi Gábor*). Több együttest is kiválóan kísért harmonikán *Keller Antal*.

A koncert „A” kategóriás műsora igen változatos volt. A reneszánszból, a klasszikus korszakból és a romantikából kevés mű szólalt meg, de a jeles magyar zeneszerzők alkotásait előszeretettel énekeltek a kórusok. Bartók, Kodály művei mellett természetesen Bárdos Lajos, Farkas Ferenc, Szőnyi Erzsébet, Karai József, Kocsár Miklós, Daróczy Bárdos Tamás, Balázs Árpád, Hajdú Mihály, Birtalan József, Ivasivka Mátyás kompozíciói arattak sikert, tapsokat. Népszerű volt Balázs Árpád: *Tavaszbresztő*, Karai József: *Tündér, ha lennék c. műve*, stílusos, muzikális megszólalásokat hallottunk minden kórustól. Köszönjük a Kodály évre való „visszaemlékezéseket”, a bajaiak nagyszerű *Gergelyjárását*, a dombóváriak *Katalinkáját*, *Angyalkert* darabjait és az alkotótárs, Bartók Béla zongorakíséretes népdalfeldolgozásait.

Igen szép eredmények születtek. Az „Arany Diplomával” fokozatot elért kórusok közül Országos Dicsérő Oklevél címmel jelöltük a **bajai Szent László AMK Lukin László ÉZI és AMI Felső Kórusát** (karnagy: *dr. Gréczyné Pethes Eleonóra*) és a **tolnai Fusz János Zeneiskola Énekkarát** (karnagy: *Schmidt Zoltánné*). A műsorválasztásban, autentikus előadásban kiemelkedő két kórust az „Év Kórusa” címmel javasoltuk: **Dombóvári Belvárosi Általános és Alapfokú Művészeti Iskola Kicsinyek Kórusa** (karnagy: *Bódis Péterné*), **bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium Ifjúsági Vegyeskara** (karnagy: *Stargl Szilvia*). A csillogó szemű dombóvári kicsik rendkívül változatos, hangulatos műsort adtak és óriási sikert arattak, a bonyhádi gimnazisták Gordon Young: *Alleluja* és Daróczy Bárdos Tamás népdalfeldolgozásával szereztek élmény nyújtó, emlékezetes perceket. Több kórus is élt a „B” kategória lehetőségével, teljesítményük eredményeként négy Arany fokozat született.

Összegezve elmondható, hogy az „A” kategóriás együttesek sokat fejlődtek műsorszerkesztésben (kiemelkedő műsort állított össze a dombóvári és a bajai együttes), jó volt az a capella és a zongorás művek aránya, vigyáztak a hangszerkíséretes minőségére. Javult az intonációs biztonság, a tempók betartása, elfogadható volt a színpadi megjelenés formája, esztétikuma, a az előadás fegyelmezettsége, de felszabadultsága is. Kiválóak az eredmények: egy Ezüst fokozat mellett három Arany, hat Arany Diplomával minősítés született és örömmel jelentjük, hogy Tolna megye ifjúsága ezzel az emlékezetes koncerttel újra belépett az Éneklő Ifjúság rendszerébe.

További eredményes munkát, sok sikert kívánunk az együtteseknek.

Kertész Attila

HERÉNYI ISTVÁN:
**SZEMTŐL SZEMBEN A KARNAGGYAL, AVAGY
KÓRUSOK HÁTULNÉZETBEN**

(egy amatőr kórista vallomásai)
Második javított változat
(az olvasók észrevételeinek felhasználásával)
(5. rész)

**NÉHÁNY JELLEGZETES FIGURA FOLYTATÁSA
A VIP KÓRUSTAG**

A „nagyon fontos” kórustag olyan ember, aki énekesi kvalitásaival a kórusban nem tudta kivívni azt az elismerést, amelyet az élet más területein (szakma, munkahely) esetleg már elért. Többnyire művészekről, tudósokról és vezető beosztású emberekről van szó, de lehet, hogy csak magukat mellőzöttnek érzett - egyébként normális (?) - emberek. Ők aztán mindenféle pótcselekvéssel próbálják a hiányolt figyelmet magukra felhívni.

Mindig elkésnek, de ilyenkor nem próbálnak meg észrevétlenül a helyükre somfordálni, mint azok, akik csak a beéneklést akarták elkerülni, vagy a közlekedési eszközök menetrendje kényszeríti a rendszeres késésre, hanem egy amerikai anyahajóhoz hasonlóan méltóságteljesen keresztül úsznak a kórus látóterén és feltűnést keltve, sokat körülményeskedve foglalják el ülőhelyüket. Elvárják, hogy ez a hely készen várja őket, a kottájuk ki legyen készítve. A próba, vagy előadás helyszínének előkészítési munkálataiban rájuk nem lehet számítani.

Ezzel szemben gyakran a kórus „kemény magjához” sorolják magukat, és méltatlankodnak, ha kimaradnak valami olyan eseményből, amelyen a kórus csak korlátozott létszámmal vehet részt.

Általában megmosolyogjuk őket, de sértődékenységgükkel, vagy éppen mások megbántásával gyakran okoznak kellemetlenséget szólam- és kórustársaiknak, esetleg a karnagynak is.

A KONTRABASSZUS

Amióta felnőttként járok kórusokba, mindig a legmélyebb szólamot bízzák rám, pedig valójában nem basszus vagyok, hanem csak korlátozott magasságokkal rendelkező mély bariton. Tetszik a szerep és ezért régebben előszeretettel mélyítettem le a beszédhangomat is, és a kórusművek záró hangját, hacsak tehettem, egy oktávval mélyebben énekeltem, mint ahogyan az a kottában írva van és büszkélkedtem azzal, hogy amíg nem tanultam énekelni, a kontra oktáv néhány hangját is meg tudtam szólaltatni (szándékosan nem azt írtam, hogy ki tudtam énekelni). Ennek egyes karnagyok örültek, mások megengedték, aztán voltak, akik kifejezetten elleneztek.

Sok hasonló, magát basszusnak tartó szólamtarssal találkoztam már, akik ugyancsak baritonok voltak. Ez a szokás is egyike azoknak, amellyel — a VIP kórustagokhoz hasonlóan — magunkra vonhatjuk a többiek figyelmét.

A KISEGÍTŐ

Kisegítőre akkor van szükség, ha magunkban nem vagyunk képesek a műsorra tűzött mű előadására (esetleg csak azért, mert kevesen vagyunk). Ha erről meg vagyunk győződve, akkor nagyon várjuk és szeretjük a kisegítőt, de ha úgy érezzük, hogy nélkülük is helytállnánk, és csak a karnagy kényszeríti ránk, vagy esetleg önjelölt kisegítőről van szó, akkor bizony inkább kiutáljuk magunk közül.

A kisegítőkkal szembeni ellenszenvet tovább növelheti az, ha ők a többiekkel ellentétben anyagi, vagy egyéb juttatásokban (ingyenes ellátás, vagy utazás, esetleg honorárium) részesülnek.

Az a tény azonban, hogy a kisegítők gyakran még ahhoz sem veszik a fáradságot, hogy rendszeren megtanulják a műveket, mindenképpen elgondolkodtató.

Az a kisegítő, aki beáll a koncerten énekelni anélkül, hogy egyetlen próbán is részt vett volna és legalább egyszer végigénekelte volna a műsort, nagy-nagy dilettantizmusról tesz tanúbizonyságot még akkor is, ha egyébként tudja a műveket, vagy emellett még hivatásos énekes is. Fiatalabb éveimben sokat bosszankodtam a Lutherániában, amikor a húsvét körüli hagyományos János passió előadásokon rendszeresen megjelentek olyan hivatlan kisegítők, akiket korábban a próbákon soha sem láttunk, elfoglalták a legjobb helyeket az amúgy is eléggé szűkös karzaton, és úgy viselkedtek, mintha ők mentenék meg az előadást. Ha véletlenül észrevettek egy olyan hibát, amelyet nem ők követtek el, ugyancsak csóválták a fejüket.

Voltam kisegítő én is igencsak sok alkalommal, sőt be kell vallanom, hogy az imént felsorolt hibákat is rendre elkövettem, ha nem is túl gyakran, de csak régebben és akkor is nagyon szégyelltem magam.

Ma már, ha elvállalok egy-egy kisegítést, akkor meg is tanulom a műsort és a lehetőségekhez képest minél több próbán részt is veszek. Legalább annyin, hogy érezzem az éneklés biztonságát, a kórusban pedig megpróbálom sokkal szerényebbnek mutatkozni, mint amilyen vagyok valójában. Hogy ez sikerült-e, azokat kellene megkérdezni, akiknél megfordultam ilyen minőségben.

Különbséget kell tennünk hívott és hivatlan kisegítők között. Ez utóbbiakat bátran tanácsoljuk el: nem tesznek jót a

produkciónak sem, de a kórus hangulatát mindenképpen rontják.

AZ ÍNYENC ÉS A TORKOSKODÓ

Régi vágyam volt, hogy részt vehessek Mozart Requiem-jének előadásában. A kotta már több mint fél évszázada lapult a fiókomban, de elénekelnem még nem nyílt lehetőségem. Ezért aztán, amikor hírért hallottam, hogy a Zuglói Filharmónia műsorra tűzte, bekéredzkedtem a kórusba és otthoni munkával ledolgozva a kórustagokhoz képest mutatkozó lemaradásomat, boldogan lettem részese a produkciónak anélkül, hogy „beléptem” volna a kórusba állandó tagként.

Több ilyen alkalom nem volt az életemben, de ismerek szép számmal olyan kórusénekeseket, akik nem kórust keresnek maguknak, hanem produkciót. Ha hírért veszik egy-egy olyan előadásnak, amelyben szívesen részt vennének (szeretik a műsorra tűzött művet, vagy híres karmester keze alatt dolgozhatnak, stb.), akkor oda bekéredzkednek. Őket nevezem ínycukornak.

Többen már elértek abba korba, amikor az ember nem szívesen fáradozik új művek megtanulásával, viszont szívesen énekel olyat, amit tud, vagy legalábbis azt hiszi, hogy tudja.

A kísérelőtől különböznek abban, hogy nem hívják őket, hanem ők jelentkeznek. Általában nem is tola-kodnak, hanem örülnek annak, hogy befogadták őket. Tisztában vannak azzal, hogy az előadás az ő közreműködésük nélkül is létrejött volna, és nem nagyképűsködnek a vendéglátók jóindulatával visszaélve. A műsort általában tisztességesen megtanulják, vagy megtanulták már korábban.

A torkoskodó nem produkciókat keres, pusztán a szomszéd szólamba látogat át rövid időre, nem is rendszeresen, hanem csak egy-egy exponált belépés, vagy szóló állás erejéig. Például megtetszik egy tenoristának a basszus szólam egy részlete és anélkül, hogy erre bárki megkérné, belekontárkodik. A többiekétől elütő hangszínével általában nem javít, hanem ront az előadáson. Tevékenysége már csak azért is észrevehető, mert nem minden belépéshez, vagy szóló álláshoz csatlakozik, hanem csak a szájízének megfelelőekhez.

A BUJKÁLÓ, AVAGY REJTŐZKÖDŐ ÉNEKES

Rejtőzködő az a kórustag, akinek legfőbb törekvése az, hogy ne-hogy meghallja valaki azt, hogy ő mit énekel. Annyira bizonytalan, hogy fogalma sincs arról, hogy amit énekel az jó-e, avagy sem, ezért aztán megpróbál halkabban énekelni minden szomszédjánál. Enyhébb formája az óvatos, vagy bátortalan. Ha kihagynánk a kórusból, az a hangzás szempontjából fel sem tűnne. Élvezi a tapsot, az ünneplést, csak a tapsok közötti időt nehéz átvészelnie. Sokszor egész szólamok szólnak olyan óvatosan, mintha tojásokon lépdélnének. Szinte szívják a levegőt, nem is fújják. Ha egy kórusban túl sok a rejtőzködő énekes, akkor az nem is igazi kórus, hanem csak egy „hallhatatlan légió”.

A SZAKÉRTŐ

A szakértő olyan félművelt énekes, aki ugyan sokszor a saját szólamát sem képes tisztességesen elénekelni, de azért előszeretettel ad tanácsokat mindenkinek. Mondhatnám azt, hogy olyan, mint én, de én már a bevezetőben hangsúlyoztam, hogy nem vagyok szakember és így nem veszem rossz néven, ha tanácsaimat nem fogadják meg. A szakértő jobban bővelkedik tanácsokban, ha úgy érzi, hogy a próba vezetőjének nincs akkora tekintélye, mint a karnagynak (például szólampróbákon). Nem ritkán egy kis sértődöttség is motiválja: miért kell egy nálam tapasztalatlanabb zenész keze alatt dolgoznom?

AKI „LEVELEZŐN” VÉGZI A PRÓBÁKAT

Amatőr kórustagok között gyakran előfordulnak olyan műkedvelők, akik úgy gondolják, hogy nekik nem kell minden próbán jelen lenniük ahhoz, hogy a műsort megtanulják, vagy úgy érzik, hogy a műsort máris tudják. Nem azokra gondolok, akiket rajtuk kívül álló okok kényszerítenek a gyakori távol maradásra, hanem azokra, akik ezt saját elhatározásból teszik. Az intenzív munkát fárasztónak érzik, de a közösségből és a szereplésekből nem akarnak kimaradni. Nyilván a megbízhatatlanok közé kell sorolnunk őket. Ha túl sok a „levelező”, akkor nem lehet komoly eredményt elérni.

PRÓZAI SZEREPEK

Több kórusban is találok „próza” közreműködővel. Olyan „kórustaggal”, aki sohasem, vagy csak nagyon ritkán áll be énekelni. Ők látják el a pénztáros, kottatáros, kórustitkár szerepeket és sokszor előfordul, hogy a kórus kevesebb lenne nélkülük. Lelkesen nyilvántartják a születésnapokat és névnapokat, albumokat és naplókat állítanak össze, hangfelvételeket és videókat készítenek, olykor a kórustagok családi eseményeit is követik és gondoskodnak róla, hogy ezek ne maradjanak megemlékezés nélkül.

Emlékszem egy hölgyre, akit a kórus édesanyjának is nevezhettünk volna. Azon kívül, hogy szervezte a kórus „civil” életét, megoldott minden problémát és elsimította az esetleges konfliktusokat is.

Érdeemes megbecsülni őket, mert sok terhet lehetnek a kórustagok válláról.

Előfordul persze olyan is, aki nem veszi észre, hogy énekesi adottságai messze elmaradnak a kórus átlagától és mindenáron be akar állni a többiek közé, pedig nélküle a produkció jobb lenne. Tudnunk kell, hogy vannak, akik párkeresés, vagy társaságkeresés céljából állnak be énekelni. A valósággal való szembesítés kínos pillanatai elkerülhetők, ha a karnagy, már akkor tisztázza velük a helyzetet, amikor jelentkeznek a kórusba.

KARNAGYOK

A kórusokhoz a karnagyok is hozzátartoznak, így foglalkozni kell velük is egy ilyen dolgozatban. Ők azonban profik, így távol álljon tőlem, hogy kigúnyoljam, vagy neveléssel tegyem őket. Nem akarok torzképet sem festeni róluk.

A karnagyok különleges emberek: nem elegendő az, ha zeneileg képzetek, de rendelkezniük kell valamilyen karizmával, vagy legalábbis varázserővel ahhoz, hogy 30-40, esetleg még több embert rávegyenek arra, hogy azt csinálják, amit ők

kérnek. Emlékszem egy esetre, amikor karvezető végzettséggel új kórustag érkezett egy kórusba énekelni. Egy idő után kedve támadt vezényelni és a kórusvezető ebben támogatta is. Ő azonban teljesen alkalmatlan volt emberileg arra, hogy a kórust vezesse, hiányzott belőle a karizma és a varázserő is. Ha valamit elhibázott, azt a kórusra kente, ha a kórus hibázott, ledorongolta őket a profi göggyével. Félsges volt és bátortalan, amit agresszivitással próbált palástolni. A konfliktus végül úgy oldódott meg, hogy végleg búcsút vett a kórustól...

Profiknak nem akarok tanácsokat osztogatni, de azért a tapasztalataimat velük is meg szeretném osztani. Mi kórustagok amatőrök vagyunk, de azt észrevesszük, ha a karnagy felkészületlen.

Emlékszem olyan esetre, amikor kétszer is megpróbálkozott egy karnagy négynegyedben vezényelni egy háromnegyedes tételt, elárulva ezzel azt, hogy még nem ismeri a művet. Egy ízben pedig énekeltem Bach János passióját olyan karnaggal, akiről a főpróbán derült ki, hogy fogalma sincs arról, hogy hol tart a történet.

De nemcsak a művet kell jól ismernie, hanem azt is, hogy milyen módon irányítsa a kórust. Ahogyan a zongoraművész a hangversenyérett műveket mindig ugyanazzal az ujjrenddel játssza, a karnagnak is minden alkalommal ugyanazokat a jól kidolgozott gesztusokat kell alkalmaznia a lehető legjobb eredmény elérése érdekében. Ezt neki is a próbákon kell kigyakorolnia.

Nagyon fontosak a „beintések”. A karnagy persze alapos felkészítéssel hozzászoktathatja a kórusát egy-egy beintés kihagyásához, de azért vigyázni kell vele, mert elképzelhető, hogy beintés hiányában csak az „eminensek” lépnek be, az óvatosak kihagyják, vagy csak „beúsznak”, és nagy a különbség aközött, hogy mindenki egyszerre lép be, és aközött, hogy csak több lépcsőben. Fontos az is, hogy a beintés mindig ugyanúgy történjék lehetőleg. Nem szerencsés, ha ugyanannál az állásnál egyszer két kézzel int be a karnagy, máskor meg csak a szemével.

Fontos kigyakorolni a tempóváltásokat. Nem elegendő azt tudnia kórusnak, hogy a karnagy hogyan szokott általában megoldani egy tempóváltást, hanem pontosan tudnia és értenie kell minden egyes konkrét tempóváltásnál azt, hogy azt hogyan képzelte el.

Elég nagy munkával megtanultunk egyszer egy művet, amelyben számos tempóváltás van és virtuóz előadásával több alkalommal is nagy sikert arattunk, egészen addig, míg egyszer egy előadáson a karnagy „elütötte” magát a befejezés előtti utolsó, kényes tempóváltásnál. A ránk szakadt káoszról csak nagy ügyel-bajjal verekedtük ki magunkat. A következő előadások során, bár nagyon figyeltünk ennél a résznél és a káoszt mindig el is kerültük, a korábbi, fölényesen könnyed előadást nem sikerült visszahozni: ez a hely karnagyunk számára „Damoklész kardja” lett. Végül levettük a műsorról a helyett, hogy alapos próbálással visszaidéztük volna a múltat.

(Folytatás következik!)

KODÁLY ZOLTÁN VIII. MAGYAR KÓRUSVERSENY – FELHÍVÁS

„LEGYEN A ZENE MINDENKIÉ!”

A Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetsége - KÓTA 2018. november 15-18-ig ismét megrendezi a magyar kórusok országos minősítő rendszerének legmagasabb szintű versenyét, a Kodály Zoltán VIII. Magyar Kórusversenyt.

Várjuk azok jelentkezését, akik együtteseikkel fontosnak tartják az európai és nemzeti kultúránk, és az igényes kóruséneklési tradíciók továbbörökítését! Kérjük a karnagyokat, hogy a műsorválasztás során Kodály Zoltán ritkábban elhangzó műveinek előadásával adjanak tiszteletet a verseny névadójának!

Jelentkezési határidő 2018. szeptember 20.

Jelentkezési lap: A KÓTA honlapjáról, www.kota.hu letölthető! **RÉSZVÉTELI FELTÉTELEK**

- A Kodály Zoltán VIII. Magyar Kórusversenyen azok a hazai és határon túli magyar nem hivatásos énekkarok vehetnek részt, amelyek 2015. december 1. és 2018. augusztus 31. között az „Éneklő Magyarország” kategória kórusminősítésén „Gálakórus”, „Fesztiválkórus” vagy „Hangversenykórus” minősítést szereztek; illetve az „Éneklő Ifjúság” minősítőn legalább „Arany diplomával” minősítést nyertek el.

- Indulhatnak azok a kórusok is, amelyek nemzetközi versenyen kiemelkedő eredményt (1-2-3. helyezés, arany diploma) értek el.

Minősítés hiányában indokolt esetben elfogadunk 2 évnél nem régebbi felvételt, és a Művészeti Bizottság valamely tagjának írásos referenciáját a kórusról.

A verseny egy forduló. Ha egy kategóriában a jelentkezők száma háromnál kevesebb, a verseny rendezői törölhetik a kategóriát. Ez esetben az együttes egy másik - az összehasonlításra leginkább lehetőséget adó - kategóriában indulhat, és az eredeti kategória kötelező művét énekelheti.

Egy kórus azonos szinten (vagy „A”, vagy „B” szint) több kategóriában is versenyezhet.

A jelentkezés elfogadásáról a Művészeti Bizottság dönt.

SZINTEK és KATEGÓRIÁK

A jelentkező együttesek

„A” szinten kötelező mű előadásával indulhatnak az alábbi kategóriákban:

A/1. Kicsinyek kórusa:

létszám: legalább 30 fő
felső korhatár: 12 év
műsoridő: 6-8 perc
kötelező mű: Karai József - Weöres S.
– Károlyi A.: A kis testvér
(Könnyű gyermekkarok - Zeneműkiadó, 1985)

A/2. Gyermekkarok:

létszám: legalább 30 fő;
felső korhatár: 16 év
műsoridő: 8 - 10 perc
kötelező mű: Kodály Zoltán: Égyetem,
bégyetem (népi szöveg)
Editio Musica Budapest
ISMN: 9790080046579

A/3. Leánykarok: (14-24 év között)

létszám: legalább 25 fő
műsoridő 10 - 12 perc
kötelező mű: Bárdos Lajos – Nádasdy
Kálmán: Tünde nóta
Editio Musica Budapest
ISMN: 9790080058275

A/4. Ifjúsági férfikarok: (14-24 év között)

létszám: legalább 25 fő
műsoridő 10 - 12 perc
kötelező mű: Bartók Béla: Levél az otthoniakhoz
Editio Musica Budapest
ISMN: 9790080019337

A/5. Ifjúsági vegyeskarok:

(14-24 év között)
létszám: legalább 25 fő

műsoridő 10 - 12 perc
kötelező mű: Tóth Péter - Dsida Jenő:
Lángok
Editio Musica Budapest
ISMN: 9790080149171/
Kontrapunkt Kiadó

A/6. Egynemű kórusok

(nőikarok és férfikarok)
létszám: legalább 25 fő
korhatár: nincs
műsoridő: 10 - 12 perc
kötelező mű:
Pásztai Miklós – Csokonai Vitéz Mihály:
A szépség (nőikar)
Népművelési Intézet 1962. kiad.. 15.73
A kotta beszerezhető: nora.
paszti@gmail.com
Gárdonyi Zoltán: Jere bé, violám
(férfikar) /Krizsa János erdélyi gyűjtéséből/
Lapkottaként: Zeneműkiadó Vállalat
Bp. Z. 1551/
Virág és pillangó: kóruskönyv huszadik századi magyar művekből -
egyneműkarok

A/7. Kamarakórusok

létszám: 13- 24 fő
korhatár: nincs
műsoridő: 12-14 perc
kötelező művek: Farkas Ferenc: Laus
beatae Margaritae (egynemű)
Ascolta, Houten, 1995. Asc. 389
Petrovics Emil – Németh Tibor: Ördög-
tánc - Triangulum, 3. tétel (vegyes)
Editio Musica Budapest
ISMN: 9790080045312

A/8. Vegyeskarok:

létszám: legalább 25 fő
korhatár: nincs
műsoridő 12 - 14 perc

kötelező mű: Szőnyi Erzsébet: Ima alko-
nyi harangszóra
Kontrapunkt Music K-0177

A/9. Énekegyüttesek

létszám: 4-12 fő
korhatár: nincs
műsoridő 12 - 14 perc
kötelező mű: Orbán György: Nobis
natus
ARS NOVA - AN045/
Zengő csudaerdő (kóruskönyv huszadik
századi magyar művekből: vegyeskarok)

A jelentkező együttesek „B” szinten kötelező mű nélkül indulhatnak az alábbi kategóriákban:

B/1. Kicsinyek kórusa és Gyermekkarok

létszám: legalább 30 fő
felső korhatár: 12, illetve 16 év
műsoridő: 8-10 perc

B/2. Ifjúsági kórusok

(egynemű és vegyeskarok)
létszám: legalább 25 fő
korhatár: 14-24 év
műsoridő: 10-12 perc

B/3. Nőikarok

létszám: legalább 25 fő
korhatár: nincs
műsoridő: 10-12 perc

B/4. Férfikarok

létszám: legalább 25 fő
korhatár: nincs
műsoridő: 10-12 perc

B/5. Vegyeskarok

létszám: legalább 25 fő
korhatár: nincs
műsoridő: 10-12 perc

EREDMÉNYEK, DÍJAK

A zsűri minden résztvevő kórusnak összpontszámot és kérésre szóbeli értékelést ad. A versenyző együttesek, pontszámuktól függően ARANY, EZÜST, vagy BRONZ oklevelet kapnak. Az „A” szint ARANY minősítésű kategória-győztesei indulhatnak a Nagydíjért.

A különdíjak odaítélése - az adományozónak a versenyt megelőző felajánlását követően - kizárólag a zsűri döntése alapján történik. A különdíjak megítélésénél előnyt élveznek azok az együttesek, amelyek Kodály műveit magas szinten tolmácsolják. Különdíjat kaphat többek között az a kórus is, amelyik magyar vagy külföldi kortárs mű előadására vállalkozik.

A zsűri döntése végleges és megfellebbezhetetlen.

A VERSENYPROGRAMRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

- A programot úgy kell összeállítani, hogy a művek legalább két zenetörténeti korszakot képviseljenek.

- A programban szerepeljen legalább egy Kodály mű (ennek megfelel, ha a kategória kötelező műve Kodály kompozíció.)

- A programban szerepeljen legalább egy kortárs zeneszerzőtől származó, 1980 után írt darab. (Ennek megfelel, ha a kategória kötelező műve 1980 után keletkezett).

- A szabadon választott műsorban legalább két, legfeljebb öt műnek kell szerepelnie.

- A szabadon választott műsorban egy hangszerkíséretes mű szerepelhet, legfeljebb három kísérő hangszerrel.

EREDMÉNYEK, DÍJAK

A zsűri minden résztvevő kórusnak összpontszámot és kérésre szóbeli értékelést ad. A versenyző együttesek,

pontszámuktól függően ARANY, EZÜST, vagy BRONZ oklevelet kapnak. Az „A” szint ARANY minősítésű kategória-győztesei indulhatnak a Nagydíjért.

A különdíjak odaítélése - az adományozónak a versenyt megelőző felajánlását követően - kizárólag a zsűri döntése alapján történik. A különdíjak megítélésénél előnyt élveznek azok az együttesek, amelyek Kodály műveit magas szinten tolmácsolják. Különdíjat kaphat többek között az a kórus is, amelyik magyar vagy külföldi kortárs mű előadására vállalkozik.

A zsűri döntése végleges és megfellebbezhetetlen.

A VERSENYPROGRAMRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

- A programot úgy kell összeállítani, hogy a művek legalább két zenetörténeti korszakot képviseljenek.

- A programban szerepeljen legalább egy Kodály mű (ennek megfelel, ha a kategória kötelező műve Kodály kompozíció.)

- A programban szerepeljen legalább egy kortárs zeneszerzőtől származó, 1980 után írt darab. (Ennek megfelel, ha a kategória kötelező műve 1980 után keletkezett).

- A szabadon választott műsorban legalább két, legfeljebb öt műnek kell szerepelni.

- A szabadon választott műsorban egy hangszerkíséretes mű szerepelhet, legfeljebb három kísérő hangszerrel.

- Minden művet lehetőleg eredeti nyelven kell előadni. Kivétel ez alól a Kicsinyek kórusa és a Gyermekkari kategória, ahol megengedett a magyar fordítás.

- Minden művet eredeti hangnemben kell előadni. (E szabály az 1650 előtt keletkezett művekre nem érvényes. Ez esetben a transzpozícióról a fellépés előtt írásban tájékoztatni kell a zsűrit).

- A beadott, és a Művészeti Bizottság által elfogadott műsor megváltoztatására nincs lehetőség.

- A kötelező művet a műsor elején kell előadni, a műsoridő a kötelező darabon kívül értendő.

- A kiírt műsoridőhöz képest 1 percnél nagyobb mértékű eltérés esetén percenként 1 pont levonás jár.

- A kötelező művek kottáit a kórusoknak kell beszerezni.

A versenyen csak jogtisztta kotta használható.

Ennek a szabálynak a megszegése a versenyből való kizárást vonhatja maga után.

A nagydíjas verseny szabályai:

- A nagydíjas versenyben az „A” szint egyes kategóriáinak győztesei vehetnek részt. Egy kategória győztese a legmagasabb pontszámot elérte, arany diplomát elnyert együttes.

- Ha egy kategória első helyezettje nem indul a Nagydíjas versenyen, akkor a zsűri dönthet a második helyezett (arany okleveles) fellépésének lehetőségéről.

- A Nagydíjas versenyen a fellépőknek új műsorral

kell szerepelniük. Ebben legalább két műnek kell elhangozni, a műsoridő 8-10 perc lehet. A Kicsinyek kórusa és a Gyermekkari kategória esetén a műsoridő 5-10 perc lehet, a legalább két mű közül az egyiket választhatja a kórus a versenyprogramjából is.

- A műsorban egy hangszerkíséretes mű szerepelhet, legfeljebb 3 kísérőhangszerrel

- A Nagydíjas verseny műsorát a karnagynak a kategória eredményhirdetése után egyeztetnie kell a zsűrivel. A kottákat itt is 5 példányban kell leadni. A Nagydíjas verseny fellépési sorrendje a kategóriák kiírásának sorrendjével megegyezik.

A JELENTKEZÉS FELTÉTELEI

Minden melléklet emailben küldendő, kivéve a szabadon választott művek kottáit, amelyeket 5-5 példányban kell megküldeni a KÓTA titkárságára.

Beküldendő:

1. Jelentkezési lap (letölthető a KÓTA honlapjáról)

2. A kórus és a karnagy/ok szakmai életrajza;

3. A korhatárhoz kötött kategóriák esetében a kórus-tagok születési dátumát (év, hó, nap) tartalmazó lista a karnagy aláírásával (10% eltérés engedélyezett);

4. A kórusról készült jó minőségű fotó;

5. A nevezési díj befizetését (átutalását) igazoló bizonylat másolata. Amennyiben a KÓTA nem fogadja el a jelentkezést, a nevezési díjat visszatérítjük. A kórus visszalépése esetén a nevezési díj visszatérítésére nincs lehetőség;

6. A jelentkezés alapjául szolgáló minősítés vagy versenyeredmény tanúsítványa, vagy ennek hiányában egy 2 évnél nem régebbi felvétel, és a Művészeti Bizottság valamely tagjának írásos referenciája a kórusról;

7. A szabadon választott művek jogtisztta kottái kifogástalan minőségben, jól olvasható formában, 5 példányban (kérésre a verseny után visszaadjuk);

A kottákat kizárólag postai úton kell megküldeni a KÓTA címére: 1537 Budapest, Pf. 406.

Az emailben beküldendő jelentkezési lap és a mellékletek az alábbi címre küldendők:

kodalyverseny2018@gmail.com

Nevezési díj: kategóriánként

KÓTA tagoknak: 50.000 forint

KÓTA tagsággal nem rendelkezőknek: 65.000 forint

A nevezési díj befizetése átutalással történhet a következő bankszámla számra:

Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetsége 11991102-02107897-00000000

A Művészeti Bizottság fenntartja a jogot arra, hogy szervezési vagy műszaki okból módosítson a verseny kiírásán. Ilyen esetben a KÓTA minden érintettet tájékoztat.

A KÓTA Művészeti Bizottsága

Egyes példányok (ára: 300,-Ft) beszerezhetők:

Nagykanizsán: Katona Noémi előadónál a Hevesi Művelődési Központban (Széchenyi tér 5-9.)

Pécsen: Pécsi Nevelők Háza Egyesület székházában (Pécs, Szent István tér 17.)

Tatabányán: Saltzer Géza karnagnál és a Szerkesztőségben

ZeneSzó 2017 - XXVII. évfolyam

Berkesi Sándor Kodály és a református egyházzene 3-4-5/7 Laudáció Szabó Dénes karnagy Tökés László díjához 8-9/7	Hraschek Katalin I. Vox Inventutis – A szlovákiai magyar gyer- mek- és ifjúsági kórusokországos seregszemléje 10-11-12/7 A XXV. Éneklő Ifjúság Szakmai Napok 3-4-5-6/5 Angyalkert – Ifjúsági hangverseny 2017. április 1. 8-9/3 Éneklő Ifjúság – Beszámoló a budapesti gimnáziumi kórusok központi minősítő hangversenyéről 2017. 03. 18. 6/2 Kicsinyek Kórusainak XIV. Országos Fesz- tivalja Kaposvárott 7-8/6 Itt és Mihály A népzene kutatás Kodály nyomdokain 8-9/8 KÉK – A téma örök! Bemutató koncertek 14/2	Orbán György köszöntése 3-4/8 Lakot Zoltán Reform fuvalfej 16-17-18/8 Márkusné Natter-Nád Klára IX. Győri Zenei Nevelési Konferencia 2017. május 11-14. 3-4-5-6/4 A Győri Vaskakas legendája 6-7/4 Bárdos hangverseny 2017 a Régi Zeneakadé- mián 6-7/10 Kodály emlékévé 2017 11-12-13/1 Kodály Tanár Úr 7-8-9/5 Óvodapedagógusok IV. Országos Kórusfesztivalja – Püspökladány, 2017. máj. 8. 12-13/3 Ünnepi kórushangverseny Kolozsváron 8-9/2	Takács László Éneklő Ifjúság – Győr, 2017. 04. 07. 9/6 Tóth Donát Kodály Zoltán: Norvég leányok 7/8 Tóth Péter A legemlékezetesebb Magyar Kultúra Napja Gyulán 7-8/1 Törtély Zsuzsa Pécsi dalos nap a Kodály-évforduló jegyében 9-10/2 Negyven éves a Mohácsi Bartók Béla Vegyes- kar 3/9 Veréb József Jubileumi hangverseny a veresgyházi Szentlé- lek-templomban 14-15/10 Kórustalálkozó Veresgyházon – Jubileumi megemlékezés Kodály Zoltán tiszte- letére 14-15*/9 Virág Imre VII. Székesfehérvári Kamarakórus Fesztivál 5-6/8
B. Horváth Andrea Névadónkra emlékeztünk 2017-ben, mert a név kötelez 8-9-10/10 Bruckner Adrienne Egy kis technika 125., 126., 127., 128., 129., 17/2, 17/3, 19/4, 19/5, 18-19/6, 130., 131., 132., 133 19/7, 19/8, 19/9, 19/10. Brückner Huba dr. Egyenes úton – Bárdos Lajos élete (KÖNYVELŐZETES) 10/10 Bujtorné Nagy Judit Éneklő Ifjúság dalostalálkozó Vonyarcvashe- gyen 11/4 Csikai Ildikó A Várban is „Forr a világ” 5-6/10 Deményi Sarolta Magyar Kórusok Napja ünnepi hangverseny Debrecen, 2017. december 9. 4-5/10	Kecskés Miklósné A Kaposvári Központi Kodály Zoltán Általános Iskola ének-zenei tagozatának 50. évfordulója 17-18/4 A közösség hangja és személyesség Kodály kórusműveiben 16-17/5 Kertész Attila köszöntő beszéde a Magyar Kultúra Napján 6/1 V. Keszthelyi Dalünnep 11/6 „140” Szigetvár „60” 16-17/6 „Szép szavú múzsa! Tied ez az ének!” – 30 éves a Keszthelyi Helikon Kórus 12-13/10 Ünnepi hangverseny Szentesen a 80 éves Balázs Árpád tiszteletére 4-5/8 Kis Katalin Éneklő Ifjúság – Kórusok és zenei együttesek fesztivalja Egerben 9-10/3 Kocsis Klára A dolgok ma másképpen működnek – Riport Mindszenty Zsuzsánna karnaggyal, a KÓTA elnökével 13-14/5 A hitelesség illúziója – Multikult 14/6 A kincskereső – Jobbágy Valér többszörösen kítettett karnagy 13-14-15-16/3 Bartók történelmi Magyarországa 3-4-5/1 Magasból jobban látni a történelmet – 150 év 15-16-17/4 Megőrizni istenképűségünket – Beszélgetés Kamp Salamon karnaggyal a Kossuth-díj után 14-15-16/7 Négy új kórusmű 10-11-12/2 Szent László énekekben, szóban 12/2 Kollár Éva Elhunyt Mohayné Katanics Mária – Keresztes Ilona búcsúztatója 9-10/1 Kovács András In memoriam Birtalan József 8/10 Kovács Mária Búcsúzzunk Nógrády Lászlótól 15/2 Szőnyi Erzsébet ünneplése 7/3 ZeneSzó 2016 – XXVI. évfolyam 18/1	Márky Gabriella „KARAI 90” – emlékkoncert 13-14/10 „Szálfa dől ki közülünk...” – Pécsi emlékhang- verseny Kodály halálának 50. évfordulóján 17-18-19/5 Mindszenty Zsuzsánna Fiatal magyar tanárjelölt karvezetők versenye Szegezen 7-8/2 Mocskonyiné Tallér Edit Ünnepi koncert a Zeneakadémián 2017. decem- ber 16-án 3/10 Nagy Ernő IX. Pünkösdváros Kórusfesztivál Baján 12-13/4 Nagy Fanni A Szegei Ökumenikus Kórus szolgálata Castel Gandolfo-ban 10-11/3 Nagy Márta Balatoni kórustábor 2017 18/6 Nemzetközi Pünkösdi Kórusfesztivál 6/8 Tíz éves az Érdi Rosenbrücke Kórus 10/8 Naszladi Judit A reformáció 500. évfordulójára emlékeztek Szekszárdon 5/9 Jubileumi Kodály hangverseny Szekszárdon 6/9 Orosz-Pál József IX. Szóvatai Tavasi Kórusfesztivál 9-10/4 Rozgonyi Éva Könyvbemutató – Kardos Pál: Karvezetés III.- Intonálás 6/1 Salamon Gyöngyi Tavaszköszöntő Dalos Találkozó 14/4 Sapsony Ferenc XIII. Magyar Karvezető Konferencia a Kodály- év jegyében 3/3 Az énektanítás kisgyermekkorától, mint a karéneklés megalapozása 3-6/3 Stumpf Gábor Éneklő Magyarország – Gondolatok egy kon- ferencia kapcsán 7-8/9 -sz- Hangverseny nemzeti ünnepünkön 6-7-8/7 Szabó Józsefné A szeretet mértékegysége nálunk: 1 Olivér 18/8 Szabó Szabolcs Jubilált a „Laudate” Kórus Sepsiszentgyörgyön 12-13/7 Szesztay Zsuzsa Kettős Kodály-évforduló a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karán 16-17/2 „Mindennapos éneklés” 9-10-11-12/5 Szőnyiné Szerző Katalin Gondolatok egy emlékhangverseny után – Királykoronázás császárhimnusz nélkül 9-10-11/9	Zemlényi Katica A Vox Mirabilis Kamarakórus két koncertje 13/1 Megvédte tavalyi győzelmét a Vox Mirabilis Kamarakórus 8/9 Vox Mirabilis – XIII. Gömöri Kulturális Napok 14/7 Zsolnán és Pozsonyban koncertezett a Vox Mirabilis Kamarakórus 6/8 * Cikkirő megnevezése nélküli cikkek I.Országos Karvezetői Szakmai Nap hirdetése 20/7 I.Országos Karvezetői Szakmai Nap hirdetése 20/8 XII. Cantemus Nemzetközi Kórusfesztivál hirdetése 20/5 XII. Cantemus Nemzetközi Kórusfesztivál hirdetése 20/6 80 éves korában elhunyt Szabó Tibor 15/2 A VII. Váci Nemzetközi Gregorián Fesztivál 2017. július 6-9. 18-19/2 A VII. Váci Nemzetközi Gregorián Fesztivál 2017. július 6-9. 18-19/3 Csoportos és egyéni énekhangképzési is- meretek Bruckner Adrienne „Énekelni jó!” c. könyve alapján 18-19/8 Énekhangképzési ismeretek Bruckner Adri- enne könyve alapján 18-19/4 Felhívás a Magyar Kórusok Napjára 20 17. október 1-ig 2/4 Felhívás a Magyar Kórusok Napjára 20 17. október 1-ig 2/5 Felhívás a Magyar Kórusok Napjára – meg- hosszabbítva 2017. október 25-ig 2/6 Felhívás múzeumi koncertekre 2/5 Felhívás múzeumi koncertekre 17/6 Felhívás múzeumi koncertekre 13/7 Felhívás múzeumi koncertekre 15/8 Felhívás múzeumi koncertekre 5/9 Felhívás múzeumi koncertekre 19/10 Gratuláció új nemzetközi tisztséghez 2/7 Karnagy halálhíre 2/7 Keszthelyi Reneszánsz és Barokk Napok 2017. július 17-24. 20/4 Kitüntetések augusztus 20. alkalmából 2/7 Kodály 50 – 2017. március 6. 3-4-5/2 Miniszeri elismerés három zeneművésznek 2/8 Összeállította: Kovács Mária
Hartványi Judit XVII. Kodály Napok Galántán 7-8/4 Kodály emlékhangverseny Sopronban 10/6 Herényi István Szemtől szemben a karnaggyal, avagy kórusok hátulnézetben 1. rész 16-17-18-19/9 Szemtől szemben a karnaggyal, avagy kórusok hátulnézetben 2. rész 16-17-18/10 Hoffner Tibor A Bartók Béla Férfikar koncertturnéja Kinában 12-13/2 Horváth Ferenc Zene (vers) 15/9 Horváth Gábor Cantata In Memoriam 1956 17/1	Köteles György Az Eötvös József Collegium Kodály-megem- lékezése 4-5/9 Kodály nevében! – A Kodály Vonósnyégy, tíz kórus, húsz iskola bemutatkozása 9-10/7 Kodály-programok a Bakáts Feszt. 2017. 08. 26-27. 17/7 Monteverdi 450 – Monteverdi 45 Ünnepi hangverseny a Ciszterci Szent Imre Templomban 15/5 Kutnyánszky Csaba		